

Tema broja:
Euroscola-putovanje u Strasbourg

AUGUSTIN

Školski list SŠ Tina Ujevića
Kutina, lipanj, 2015., br. 10

Izdavač i tisak: Srednja škola T.
Ujevića Kutina, M. Lovraka 3,
44 320 Kutina

Za izdavača: **Jakov Novokmet**
(ravnatelj)
Glavna urednica: **Helena Lujanović**

Zamjenica glavne urednice: **Dora Slivar**
Grafičke urednice: **Helena Lujanović,**
Sara Pokorni

Voditeljica produkcije i lektorica:
Natalija Kolenc, prof.

Uredništvo :

Helena Lujanović , Dora Slivar,
Dunja Pelin, Gordana Gligić,
Ema Balgač, Marija Kovačić,
Lucija Prebeg, Petra Abramović,
Natalija Kolenc, prof.

Vanjski suradnici:

Marija Rozman,
Josipa Rendulić,
Sara Pokorni,
Martina Filipović, knjižničarka
Ivana Kovačić, pedagoginja
Matija Boljić, prof.
Branka Pelin, prof.

Naklada: **220 primjeraka**

SADRŽAJ:

UVODNIK ...str. 2.

Tema broja: Euroscola-putovanje u Strasbourg12.

DOGAĐAJI U ŠKOLI

Bogatstvo jeseni3.
Glagoljica u gostima4.
Božićna humanitarna akcija5.
Vrijeme radosti i opraštanja5.
Međužupanijski sajam vježbeničkih
tvrтки6.
Natjecanje – Euroscola6.
Maskembal 2015.7.
Tjedan psihologije....7.
Radionica-Trgovanje ljudima8.
Natječaj – Najljepše pismo8.
Boje seoskog sladoleda9.
Saborski zastupnici na jedan dan....9.
Ludi dan10.

PROJEKTI

Euroscola-putovanje u Strasbourg12.
Novi kabinet za vježbeničke tvrтки ...15.
Posjet Energetskom institutu....16.

NAŠI USPJESI

Lidrano 2015.17.
Uspjesi na natjecanjima17.
Pobjednice na natječaju Case
Study19.

UČENICI STVARAJU

Esej na državnoj maturi:
a) Šimićeva Hercegovina20.
b) I kukci su ljudi, zar ne?21.
Literarni radovi
a) Otvoreno pismo Miroslavu
Krlježi22.
b) Evo me, moj svijete...23.
c) Talijanka na pet dana 24.
Natječaj za najljepše pismo:
a) 1. nagrada: Anja Sokol25.
b) 2. nagrada: Antonija Jurišić26.
c) 3. nagrada: Helena Južvak27.

PROŠIRIMO VIDIKE

Šutnja nije zlato 28.
Fotoatelje „Tonka“ 29.
Izložba: Joan Miro 30.
Istočno od raja 31.
Uspjesi kutinskog baleta 32.

KULTURA

Filmski Oscar 2015. 34.
Film: Majstori 35.
Filmske kritike 35.
Komedija: Sladoled 37.
TBF u Kutini.....37.

UPOZNAJMO IH

S energijom racionalno38.
Najprofesor 40.
Čitanje-recept za
napredak43.

SPORT I ZABAVA

60 godina rukometa u Kutini 46.
Školski biseri 47.
Strip: Slonek ni kartoon 48.
Doživljavate li svijet racionalno?... 49.

Dragi naši Tinovci, Dragi naši Tinovci,

Za većinu novinara koji su radili na ovome broju Augustina ovo je zadnji broj jer se kao maturanti opraštaju sa srednjom školom. Četiri su im godine proletjele, a okrunio ih je Ludi dan koji prošao uz sve pohvale čemu se nadaju i budući maturanti. U ovom broju donosimo već stalne rubrike, a posebno izdvajamo putovanje naših učenika u Strasbourg, Međužupanijski sajam vježbeničkih tvrtki koji se održao u našoj školi, skrećemo pozornost na suzbijanje nasilja nad ženama o kojemu se često šuti, vodimo vas u svijet filma, kazališnih i baletnih predstava, a upoznat ćemo vas i sa zanimljivim ljudima iz naše škole, svijeta glume i područja znanosti. Prisjetite se događaja koji su obilježili ovu školsku godinu, upoznajte neke nove ljude, spoznajte nešto novo i nasmijte se uz stranice novoga broja Augustina.

Glavna urednica: *Helena Lujanović, 3. b*

Marija Kovačić

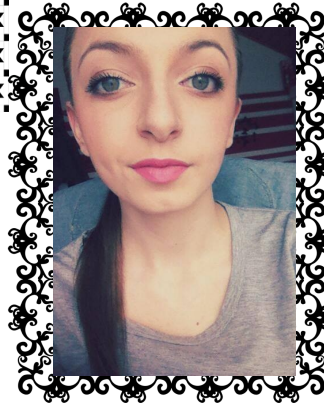
Dora Slivar

Dunja Pelin

Ema Balgač

Petra Abramović

Gordana Gligić

Lucija Prebeg

BOGATSTVO JESENI

PIŠE: MARIJA KOVAČIĆ, 4.B

Sunčanog 10. listopada 2014. na novom kutinskom trgu, već tradicionalno, obilježili su se Dani kruha i zahvalnosti za plodove zemlje.

Na novom gradskom trgu i ove se godine povodom popularnih Dana kruha okupio velik broj posjetitelja, ali i predstavljača svih uzrasta. Kako je pokretač ove manifestacije upravo naša škola, naši su učenici imali najviše izložbenog prostora tako da je svaki razred uspio realizirati svoju kreativnu temu. Uz predstavnike naše škole svoj izložbeni prostor imali su Tehnička škola Kutina, sve gradske osnovne škole, Učenički dom, Zaklada Sandra Stojić te Udruga oboljelih od celijakije.

Izložbene je postave i ove godine ocjenjivalo stručno povjerenstvo na čelu s etnologinjom Slavicom Moslavac. Najboljim je bio ocijenjen izložbeni prostor Tehničke škole Kutina koja se, prema mišljenju povjerenstva izdvojila svojom realizacijom teme: Šuma i namirnice s kestenom. Pobjednici su osvojili putovanje u Lonjsko polje i nagradu sponzora, sliku kutinskog slikara, člana udruge KLIK, Nedeljka Vukića.

Drugo mjesto osvojio je izložbeni prostor Dječjeg vrtića, a treće mjesto OŠ Zvonimira Franka. Četvrto mjesto dijele predstavnici naše škole, 3.c s temom meda i 4.c s temom moderniziranih slastica, s predstavnicima OŠ Banova Jaruga.

Dani kruha bili su oplemenjeni i zvukom glazbe tamburaša KUD-a Ivančice koji su ugostili predstavnike bugarskog KUD-a iz Dmitrovgrada koji su upravo došli u Kutinu na Smotru folkloru.

I ove godine je naša škola naglasila humanitarni karakter ovog događanja jer se sav sakupljeni novčani prilog od izložbe, uz preostali kruh i kolače, dostavio već istoga dana u Oborovo u Kuću sv. Vinka Paulskog, u dom za osobe s tjelesnim, intelektualnim i osjetilnim oštećenjima. Naša je karitativna udruga Spajalica, uz bogatstvo jeseni još jednom pokazala i bogatstvo ljudskih srca.

GLAGOLJICA U GOSTIMA

PIŠU: PETRA ABRAMOVIĆ I LUCIJA PREBEG, 4.B

U četvrtak, 23. listopada 2014. godine, u knjižnici SŠ Tina Ujevića održalo se predavanje na temu: „Hrvatska glagoljička baština“ o kojoj su govorili prof. dr. Darko Žubrinić, jedan od osnivača Društva hrvatske glagoljice i g. Stjepan Bahaert, umirovljeni dramski umjetnik.

Zanimljivosti s predavanja

Ovo predavanje održalo se sa svrhom upoznavanja mladih s hrvatskom baštinom koja je jedinstvena, a zanimljivo je da se, osim u Hrvatskoj, glagoljaški tekstovi čuvaju u još 27 zemalja diljem svijeta što ukazuje na važnost i vrijednost glagoljice. Za početak, važno je istaknuti da je glagoljica element hrvatske kulture koji pripada zapadnom kršćanstvu. Za Hrvatsku, glagoljica je jedinstven element povijesti koju nema nijedan drugi narod.

Zato, ostali uviđaju dragocijenosti glagoljaških spomenika i ne žele ih ni pod koju cijenu vratiti pa ih čak spominju i kao dio vlastite kulturne baštine. Sveučilišna knjižnica u Princetonu u SAD-u posjeduje jedan list prekrasnog II. vrbničkog misala iz 1462. godine koji je isječen i otuđen vjerojatno početkom 20. st., dok se jedna od najljepših i najvrednijih glagoljskih knjiga čuva u Turskoj,

u Carigradu, a to je Misal Hrvoja Vukčića Hrvatinića iz 1404. godine čiji su inicijali ukrašeni listićima zlata. Prof. dr. Žubrinić pokazao nam je vrlo vrijedan pretisak Hrvojeva misala gdje smo se uvjerali u bogatstvo likovne opreme i u nešto jedinstveno, a to je da slova vise s crtovlja, nisu pisana kao danas.

Biser-Baščanska ploča

Osim toga, predavači su nas upoznali s prvim cjelovitim glagoljaškim spomenikom, Baščanskom pločom, koja je nađena u Jurandvoru (Baška) na otoku Krku, a nastala je oko 1100. g. Imali smo priliku čuti kako glasi tekst Baščanske ploče, koji je u izvornom obliku pročitao g. Stjepan Bahaert. Baščanska ploča je darovnica kojom kralj Zvonimir daje ledinu na kojoj će se izgraditi crkva sv. Lucije. Spominjali su se i ostali glagoljaški spomenici koji su još stariji od Baščanske ploče kao što je Valunska ploča, nađena na otoku Cresu.

Kultura je bogatstvo

Ovo je predavanje zasigurno proširilo znanje naših srednjoškolaca o bogatstvu hrvatske baštine. Poruka je da trebamo spoznavati što više o svojoj prošlosti i kulturi te čuvati i njegovati svoju kulturu i spomenike jer „su oni jedinstveni i možemo samo biti počašćeni što živimo u tako bogatoj zemlji, toliko bogatoj da i drugi narodi žele biti poput nas“.

Božićna humanitarna akcija u školi

23. 12. 2014.

PIŠE: Ivana Kovačić, pedagoginja

I ove godine u vrijeme došašća u školi je organizirano prikupljanje humanitarne pomoći za socijalno ugrožene obitelji iz Kutine i okolice. Sudjelovali su svi učenici škole, a aktivnost su vodili članovi karitativno-volonterske skupine Spajalica i vjeroučiteljica, prof. Brajdić Josipović. Veseli nas ako smo unijeli dašak radosti u domove naših sugrađana i doprinijeli da se za blagdane ne osjećaju usamljeno. Zahvaljujemo učenicima i njihovim razrednicima na sudjelovanju.

Vrijeme radosti i opraštanja

Kao i prethodnih godina i ove je 2014. godine, prije završetka 1. polugodišta, održan prigodni program u školskoj dvorani uoči Božića namijenjen svim učenicima škole.

Božićna priča

Za sadržajni dio ovogodišnje božićne priredbe zaslužne su prof. glazbene kulture Ivanka Bačo, te knjižničarke Anita Palić Kaladžija i Martina Filipović. Profesorica Bačo ove se godine dala u dramaturge te je Dickensovu *Božićnu priču* prilagodila i obogatila prigodnim (dakako glazbenim) intermecima, što je rezultiralo zanimljivom kompozicijom koja je činila ovogodišnju priredbu. Knjižničarke su dale svoj doprinos u vidu koordinacije i vježbi s glumcima. No, bez naših nadarenih i vrijednih učenika ne bi bilo ništa. Glumiti, pjevati, svirati, plesati, skakati, voditi... Oni mogu i znaju sve!

Voditelji, pjevači, svirači, glumci i plesači

Program je vodila Ana Pleše iz 4.b, a kroz Božićnu priču su nas vodili Dominik i Minea koji su i glumili. Solo izvedbe imale su Hana Šeić na gitari i Stela Šmit koja je pjevala s Hanom (Snijeg, / In my life / What's up), Anja Sokol koja je izvela baletnu točku, Benjamin Švirtlich (Adeste Fideles) i Fran Novačić (Tears in heaven) koji su zasvirali na *sintiću*, Ema Balgač, Angelina Vuković su zapjevale, a Ivona Gudelj zasvirala na violini (All of me / Shake it of). U zboru su se istakle solistice Ana Lisac i Ana Došen (Do They know it's Christmas) te Marija i Marcela (Last Christmas), a zboru su pružali glazbenu podršku, uz gore već spomenute, Iva i Nikolina na flautama, Marta s gitarom i Andrija na bubnjevima. Svakako treba istaknuti i *Iskrice* koje su svojim plesom razveselile publiku. Zbor je izveo još nekoliko božićnih pjesama (Oh, when the saints, Jingle Bells, White Christmas) dok su pripovjedači: Dominik Šalković i Nikolina Petrović i glumci: Antonio Brebrić, Stefani Galović, Petra Burigo, Hana Šeić, Dorijan Ivandić, Iva Skoko i Anja Sokol izvodili scene iz Dickensove *Božićne priče* čiju su poruku svi shvatili: *Božić je vrijeme radosti i opraštanja, ljubavi i zajedništva... vrijeme koje bi trebalo potrajati cijele godine.*

Do sljedeće zime ...

Željno očekujemo priredbu i sljedeće zime, a ovim putem pozivamo sve učenike koji žele nešto pokazati i izvesti da se na vrijeme jave knjižničarki i prijave svoju točku.

PIŠE: Martina Filipović, knjižničarka

SAJAM VJEŽBENIČKIH TVRTKI

PIŠE: Dora Slivar, 4.b

Fotografije: Dunja Pelin, 4.c

20. siječnja 2015. godine, Srednja škola Tina Ujevića u Kutini bila je organizator međuzupanijskog sajma za vježbeničke tvrtke.

Sajam je otvorio ravnatelj škole, profesor Jakov Novokmet koji je u svom govoru predstavio školu te ukazao na važnost ekonomista za našu budućnost. Svečanom otvaranju prisustvovali su i zamjenik gradonačelnika grada Kutine, Damir Petravić te viši savjetnik za osnovno i srednješkolско obrazovanje Sisačko-moslavačke županije, Darjan Vlahov.

Kako bi sve prošlo u najboljem redu, pobrinuo se koordinator sajma, profesor Tomislav Spahić. Budući da je sajam trajao tek dva sata, impresivan je podatak da je u tom roku provedeno čak 418 transakcija.

Tvrtka Monte-caffe d.o.o. iz Ivanić-Grada odnijela je pobjedu s najviše transakcija. Ako je suditi prema ovom sajmu, mladi ekonomisti svijetla su budućnost naše države.

PIŠE: Helena Lujanović, 3.b

Učenice srednje škole Tina Ujevića su 30. siječnja 2015. sudjelovale na natjecanju Euroscola održanom u Sisku. Euroscola je redovni godišnji program Europskog parlamenta kroz koji učenici viših razreda srednjih škola iz država članica Europske unije na praktičan način uče o Europi. Natjecanje se sastojalo od peteročlanih timova pojedinih srednjih škola Sisačko-moslavačke županije među kojima su bili i naši kutinski srednjoškolci. Debatiralo se o temama nezaposlenosti u EU, očuvanju okoliša, budućnosti Europe, ali se također testiralo i znanje o Europskoj uniji i njezinim tijelima. Pitanja su bila ne samo na hrvatskom, već i na engleskom jeziku. Peteročlani tim (Sara Pokorni, Doris Dautović, Lucija Zelenković, Sara Zobel, Helena Lujanović) naše škole osvojio je visoko treće mjesto i kvotu od 24 učenika svoje škole za putovanje u Strasbourg. Nakon općeg veselja i oduševljenja krenule su pripreme za Europski parlament. Vježbalo se, debatiralo na engleskom jeziku i upoznavalo se s Europskom unijom. Euroscola ne samo da priprema učenika za daljnje napredovanje u društvu, već i za konkretno sudjelovanje u pitanjima Europske unije.

MASKEMBAL ...

I ove godine 19. veljače 2015. organizirali smo maskenbal u školi. Veljača je vrijeme koje jedino maske mogu razvedriti. Učenici vole ovaj događaj i rado se maskiraju unoseći tako radost i smijeh na školske hodnike. Pod velikim odmorom predstavili su se razredi i grupe. Bilo je zanimljivih maski i malih scenskih izvedbi pod maskama, a najbolje maske zabilježio je fotoaparat.

PIŠE: Ivana Kovačić, pedagoginja

Tjedan psihologije

PIŠE: Helena Lujanović, 3.b

Kako bi učenike naše škole zainteresirala za psihologiju profesorica Matija Bojić obilježila je tjedan psihologije, 17. veljače 2015. u suradnji s učenicama volonterima. Svi su imali prilike sudjelovati i okušati se u nekim zanimljivim testovima poput testa inteligencije, prepoznavanja emocija te Rorschachovog testa mrljama. Štandovi su bili postavljeni u hodu škole i pristupačni svima, a kao suvenir učenici su imali prilike uzeti ručno napravljene bookmarkse s prigodnim citatima. Učenici koji su volontirali objašnjavali su pojedine aspekte psihologije uz pomoć profesorice. Psihologija je velikom broju učenika vrlo zanimljiva te ponekad dvije godine učenja nisu dovoljne. Upravo zbog toga bolje upoznavanje s psihologijom i ljudskim umom nikada nije na odmet.

Radionica– Trgovanje ljudima

Dana 16. travnja 2015.g. u našoj je knjižnici održana radionica/ predavanje na temu Trgovanje ljudima. Predavanje je organizirano u suradnji s Crvenim križem iz Siska i MUP-om – Policijskom postajom Kutina.

Predavanje je ponajprije usmjereno na mlade osobe koje su pri završetku svog srednjoškolskog obrazovanja te kreću u, manje-više, samostalan život. Stoga su na predavanju bili prisutni svi učenici četvrtih razreda naše škole.

Predavačice su govorile o fazama pridobivanja žrtava, oblicima iskorištavanja, o opasnostima sumnjivih oglasa za posao te o mogućoj prevenciji trgovanja ljudima. Osim predavanja, na satu su prikazani i kratki filmovi – svjedočanstva žrtava trgovanja ljudima te kratak film *Dvije djevojčice* (koji je dio kampanje protiv trgovanja ženama i djevojkama), a koji se može pogledati na stranicama <http://www.cesi.hr/> te na YouTubeu.

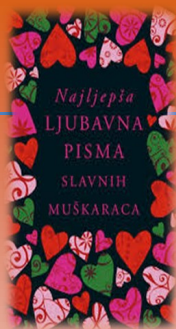
PIŠE: Martina Filipović, knjižničarka

NAJLJEPŠE PISMO

PIŠE: Gordana Gligić, 4.b

Naša je škola ove godine u razdoblju od 27. travnja 2015. – 7. svibnja 2015. objavila natječaj za izbor najljepšega pisma povodom Svjetskoga dana pisama koji se u svijetu obilježava 11. svibnja svake godine.

Cilj natječaja

Na natječaj su se mogli prijaviti svi učenici naše škole koji su imali ideju za maštovito, originalno i iskreno pismo. Cilj je ovoga natječaja promoviranje pisane komunikacije, razvijanje pismenosti, ali i oživljavanje nekadašnje lijepe navike pisanja pisama. Pismo je trebalo biti osobno, a tema po izboru. Trebalo je sadržavati 200-1000 riječi, biti napisano u ich-formi rukopisom ili računalno, imati sve elemente pisma i biti upućeno bilo kome, a autor se mogao potpisati pravim imenom ili pseudonimom. Pisma su učenici mogli ostavljati u za to pripremljen sandučić ispred školske knjižnice.

Odabir najljepšega pisma

Na natječaj je prispjelo 6 pisama među kojima su najljepša pisma odabrali članovi stručnoga povjerenstva : knjižničarka Martina Filipović, pedagoginja Ivana Kovačić i dvije profesorice hrvatskoga jezika: Jelena Bartulović i Natalija Kolenc.

Nagrađeni i nagrade

Prvo je mjesto prema broju bodova zaslužila učenica Anja Sokol, 1.a, 2. Antonija Jurišić, 1.a i 3. Helena Južvak, 3.d. Prvonagrađena je osvojila prigodnu knjigu *Najljepša pisma slavni muškaraca*, urednice Ursule Doyle te objavu svoga pisma u školskom listu *Augustin*, a drugo i treće nagrađena prigodni dar i čokoladu. Kako želimo potaknuti učenike da sudjeluju na ovom natječaju i dogodine odlučili smo objaviti i drugoplasirano i trećeplasirano pismo. (možete ih pročitati u rubrici: Učenici stvaraju). Čestitamo nagrađenima, ali svima koji su se na natječaj prijavili uz očekivanje da će se i sljedeće godine natječaj ponoviti kada će i odaziv biti, vjerojatno, veći.

Boje seoskog sladoleda

Martina Filipović, knjižničarka

U ponedjeljak 4. svibnja u našoj je školi gostovao književnik Bogdan Arnautović, koji je prozaist i pjesnik, ali i publicist, novinar, urednik i nakladnik.

Gospodin Arnautović osnovnu je školu završio u Petrinji, srednju u Sisku, a u Zagrebu je studirao pravo. Bavi se novinarstvom te živi i radi u Sisku. Od 1981. objavljuje poeziju, prozu, kritiku i esejistiku u brojim književnim časopisima, novinama i zbornicima te na televizijskim i radijskim emisijama. Objavio je šest knjiga poezije i publicistike, a preveden je na engleski, slovenski, slovački i makedonski jezik. Zastupljen je u antologijama i zbornicima. Autor je kratkih i dokumentarnih filmova.

Kao sudionik Domovinskog rata odlikovan je spomenicom Domovinskog rata i medaljom Oluja. Upravo je Domovinski rat podloga i okvir priča zbog kojih smo se sastali u našoj školskoj knjižnici. **Boje seoskog sladoleda** prva je autorova knjiga pripovjedaka/kratkih priča koje čistom poezijom pripovijedaju o besmislenosti rata, o nadanjima i sudbinama likova te o vrijednosti života. Naslovnom pričom autor je 2011. godine osvojio prvu nagradu na natječaju za kratku priču Broda knjižare – Broda kulture, u konkurenciji od 279 priča. Nagrađivane su i druge priče iz te zbirke koju svakako vrijedi pročitati.

Na suptilan način bivamo uvučeni u, kako sam autor kaže, „omekšanu“ priču, uljuljani u poetične opise života i rata, koja nas na svom kraju naprasno probudi i pokaže svoju drugu, realnu, tužnu i šokantnu stranu – stranu rata...

„Knjiga proza koja je pred nama izdvaja se svojom originalnošću od velikog dijela hrvatske proze. Lirska je proza uopće prilično rijetka u hrvatskoj književnosti, a još je rjeđe pripovijedanje o esencijalno epskim, brutalnim povijesnim vremenima u izrazito lirskom tonu. Ova je knjiga ujedno dokaz da je Arnautović-ratnik svoje etičko opredjeljenje doživljavao kao Arnautović-pjesnik.“ Ludwig Bauer

Saborski zastupnici na jedan dan

PIŠE: Branka Pelin, prof.

Služba za građane Hrvatskoga sabora u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje organizirala je Treću simuliranu sjednicu Hrvatskoga sabora za učenike srednjih škola 25. svibnja 2015.

Učenici/zastupnici, njih 153, došli su iz 34 srednje škole i dva učenička doma iz svih dijelova Hrvatske, a sudjelovali su i učenici naše srednje škole: Stjepan Bičanić, Karlo Kligl, Antonia Lovrić, Dorotea Mihaljević i

Tema rasprave simulirane sjednice bila je sprječavanje nereda na sportskim natjecanjima. Na početku sjednice učenicima se obratio predsjednik Hrvatskog sabora Josip Leko, a predsjednica Ustavnog suda dr. sc. Jasna Omejec učenicima je pojasnila važnost Ustava i upozorila da pri donošenju zakona moraju voditi računa o usklađenosti zakona s Ustavom.

Simulirajući rad Hrvatskoga sabora - od rada u klubovima zastupnika, mjerodavnim odborima te na plenarnoj sjednici - učenici/zastupnici proveli su raspravu i usvojili amandmane na postojeći Zakon o sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima.

"Simulirane sjednice parlamenta odličan su način učenja o demokratskom dijalogu, parlamentarnoj kulturi, civiliziranom ponašanju i građanskom odgoju", rekla je gđa Omejec.

Više o tome možete pročitati na e-stranicama Hrvatskog sabora, a konkretno o simuliranoj sjednici na poveznici: <http://www.sabor.hr/odrzana-treca-simulirana-sjednica-hrvatskoga-sabor>, gdje možete pogledati fotografije i videosnimku.

Ludi dan

PIŠE: Helena Lujanović, 3.b

Kao i svake godine naša škola oprostila se od još jedne generacije maturana. Proslavu su ovjekovječili svojim humorističnim kostimima i vrlo dobro osmišljenim koreografijama

Maturanti 4.a razreda predstavili su nam se u kostimima *Super Marija*, a cijela koreografija bila je osmišljena u obliku video igre. Njihova razrednica Blaženka Žmegač zasigurno bila je ponosna.

Od nas su se oprostili i maturaniti 4.b razreda. Obučeni u egipatske faraone i Kleopatre zadivili su publiku, ali i svoju razrednicu Oliveru Glavaš.

Maturanti prirodoslovno-matematičke gimnazije zaigrano su zaplesali u kostimima *Pink Panthera*, a i njihova razrednica Ivana Mirčić obukla je tematsku majicu.

Za nas su zaplesali i maturanti 4.d razreda. Kostimirani u Popaja i Olivu zadivili su publiku svojim plesom, a pomogla im je razrednica Helena Ljevar.

Sada već bivši učenici 4.e dočarali su nam američku atmosferu svojim kostimima na temu američkog nogometa i navijačica. Podrškama iz publike pridružio se i njihov razrednik Tomislav Spahić.

Svi maturanti zahvalili su se profesorima i svim ostalim djelatnicima škole. Iako je Ludi dan za njih samo uvertira u budući život, maturanti su se kroz zabavu, ples i šalu odlično oprostili od svog srednjoškolskog obrazovanja i malo opustili prije matura i prijavnih ispita koji ih čekaju. Buduće generacije sigurno su, potaknute kostimima osmislili i neke svoje koje će nam predstaviti u budućnosti.

★ Euroscola:

Putovanje u Strasbourg i

★ posjet Europskom parlamentu

PIŠE: Marija Rozman, 4.b

Dnevnik putovanja:

15. travnja 2015.

U kasnim večernjim satima 15. travnja 2015. krenuli smo na putovanje u Strasbourg s ciljem sudjelovanja u projektu Euroscola koji učenicima omogućuje upoznavanje s Europskim parlamentom te iznošenje vlastitih ideja u raznim područjima za bolju budućnost Europske unije. U projektu su sudjelovala 24 učenika naše Srednje škole Tina Ujevića iz Kutine koji su imali čast predstavljati Hrvatsku, a s nama su u pratnji putovali i naša pedagoginja Ivana Kovačić i profesorica Branka Pelin. Polazak je bio oko 23 sata, putovanje busom koje je bilo poprilično dugačko, oko 14 sati, bilo je provedeno spavajući, izmjenjujući međusobna uzbuđenja te radeći završne pripreme za predstavljanje naše države.

Na putu prema Francuskoj smo, prolazeći kroz Njemačku, stali u Ulmu – gradu u njemačkoj pokrajini Bundesland smještenom na rijeci Dunav. U Ulmu smo posjetili gotičku crkvu s najvišim zvonikom na svijetu s čak 161,5 metara zbog čega je ovaj grad međunarodno poznat, ali na popularnosti dobiva i kao rodno mjesto teorijskog fizičara Alberta Einsteina. Nakon razgledavanja grada imali smo slobodno vrijeme prije nego što smo nastavili put prema Strasbourg. U Strasbourg smo stigli u popodnevnim satima i nakon smještaja u hotel krenuli u razgledavanje. Ubrzo smo se uvjerali zašto je centar ovog grada UNESCO proglasio svjetskom baštinom. Grad je bogat prelijepim trgovima koji obiluju poviješću, većinu je svakako najviše očarao trg pored gradske knjižnice bogat zelenilom i

mladim ljudima koji slobodno vrijeme provode upravo ovdje ležeći na travi i čitajući knjige. Posjetili smo katedralu Notre Dame de Strasbourg smještenu u samom centru grada čija visina doseže 142 metra i stavlja je na 4. mjesto po visini u svijetu. U centru grada mnoštvo je malih restorana, francuskih i njemačkih, a glavno je prijevozno sredstvo bicikl. Vrhunac razgledavanja bila je vožnja brodićem po rijeci Rajni gdje smo, koristeći dobivene slušalice, mogli čuti objašnjenja mnogih znamenitih građevina i uživati u klasičnoj glazbi. Neke od značajnijih građevina koje smo prilikom vožnje mogli vidjeti su Europski sud za ljudska prava, sjedište Vijeća Europe i sjedište Europskog parlamenta koji smo idući dan posjetili. Nakon izrazito poucnog i opuštajućeg razgledavanja slijedila je večera, slobodno vrijeme i odmor za sutrašnji i najvažniji dan našega putovanja.

16. travnja 2015.

Odlazak u Europski parlament idućeg dana odvijao se u ranim jutarnjim satima, nakon još mnogobrojnih završnih priprema, treme, uzbuđenja, dotjerivanja narodnih nošnji te naravno doručka bogatog kroasanim. Napustili smo hotel i krenuli prema parlamentu u koji smo se smjestili oko 8:30. Bile su nam podijeljene naljepnice Euroscrole s prepoznatljivim znakom u skladu s temom koju smo prethodno bili dužni istražiti i pripremiti moguća rješenja problema. Ulaskom u parlament smjestili smo se na predviđena mjesta, započelo je prezentiranje rada parlamentaraca i detaljnijeg objašnjenja funkcija Europskog parlamenta nakon čega je ostalo vrijeme otvoreno za naša pitanja. Tada je uslijedilo prezentiranje svih država, a Hrvatsku su zanimljivim i poučnim govorom predstavile učenice Lucija Zelenković i Helena Lujanović kojima su se pridružile Doris Dautović i Sara Pokorni prezentirajući naše narodne nošnje. Na kraju prezentacije Doris nas je počastila pjesmom „Što će biti sutra“ iz poznatog mjuzikla „Jalta, jalta“. Pružila nam se i mogućnost komentiranja pitanja vezanih uz položaj naše zemlje u Europskoj uniji te razmatranje pitanja koliko ulazak u EU smatramo odnosno ne smatramo korisnim. Uslijedio je ručak i igra Eurogame gdje smo rješavali pitanja vezana za Europsku uniju uz uvjet da se grupa sastoji upravo od sudionika iz različitih zemalja jer su i pitanja bila na različitim jezicima. Nakon odmora uslijedila je podjela učenika u skupine prema temi za koju su bili pripremljeni, unutar skupina se održala debata, izmjena ideja i prijedloga za poboljšanje unutar Europske unije i biranje dvaju predstavnika, jednog koji će prezentirati odvijanje grupnog rada i drugi koji će u Parlamentu prezentirati cjelokupnu temu i odgovarati na postavljena pitanja. Teme prema kojima su se učenici dijelili u skupine i prezentirali svoje ideje bile su „Sloboda informiranja i građanska kultura“, „2015. – europska godina razvoja“, „Budućnost Europe“, „Migracije i integracije“, „Okoliš i obnovljiva energija“ te „Nezaposlenost“. Tema „2015.- europska godina razvoja“ bila je određena za skupinu gdje se kao predstavnik grupe prilikom izlaganja u parlamentu za mjesto izborila naša učenica Daniela Ivanković. Nakon svakog izlaganja teme, ostatak učenika, kojih se u parlamentu sveukupno nalazilo oko 600, mogli su postavljati pitanja vezana za prezentiranu temu i davati prigovore.

Kada pitanja više nije bilo, provedeno je glasanje i na glavnom ekranu prikazan rezultat glasova odnosno hoće li prijedlog biti prihvaćen ili odbijen. Kada su sve teme bile gotove sa svojim prezentiranjem, odvio se završni krug igre Eurogame gdje su izabrana 4 tima s najbolje napisanim testom. Parlament smo napustili oko 6 sati te nakon večere u slobodnom vremenu proveli samostalno razgledavanje Strasbourga, posjetili brojne suvenirnice te nam pri povratku nije promaklo kupiti sve potrebne sastojke za palačinke koje smo u hotelu pekli do kasnih noćnih sati.

17. travnja 2015.

Idućega jutra, nakon završnog pakiranja i mnogo pojedenih kroasana, uputili smo se kući. Putem smo posjetili Salzburg u Austriji poznat po svojoj baroknoj arhitekturi kao jedan od najbolje očuvanih gradova sjeverno od Alpa. Sve potrebne informacije o Austriji, Njemačkoj i Francuskoj dobili smo prilikom putovanja autobusom od vodiča. U Salzburgu je pri našem kišilo, no to nas nije spriječilo da uživamo u parkovima i posjetimo rodnu kuću jednoga od najpoznatijih skladatelja u povijesti glazbe, „čuda od djeteta“ - Wolfganga Amadeusa Mozarta. Mozartova rodna kuća ispunjena je mnogobrojnih portretima, nakitom, glazbenim zapisima, Mozartovim glasovinom te suvenirnicom u sklopu muzeja gdje su se mogle kupiti svjetski poznate Mozartove kugle. U večernjim satima smo se uputili prema Hrvatskoj. Unatoč tomu što je put bio dug i naporan, kući smo krenuli zadovoljni i obogaćeni novim spoznajama i iskustvima. Posjetili smo tri iznimno povijesno i kulturno bogata grada, vidjeli brojne znamenitosti te sudjelovali u projektu Euroscale gdje smo bili u interakciji s novim ljudima različitih mišljenja i tradicije te uočili koliko je potrebno znati izboriti se za sebe i formirati vlastito argumentirano mišljenje. Ovo je svakako bilo jedno novo, neopisivo i iznimno korisno iskustvo za nas koje nas je upoznalo s jednim dijelom Europe. Mnogobrojne ljepote Ulma, Strasbourga i Salzburga će nam zauvijek ostati u sjećanju, ali ono najvažnije što ostaje je iskustvo i bolja spremnost za daljnje obrazovanje, nova putovanja, nova saznanja i nove mogućnosti koje nas u životu tek čekaju.

Novi kabinet za vježbeničke tvrtke

PIŠE: Dunja Pelin, 4.c

Srednja škola Tina Ujevića dobila je, početkom ove školske godine, novi kabinet za vježbeničke tvrtke koji je financiran iz EU fondova.

Vježbeničke tvrtke - obvezni predmet

Vježbeničke tvrtke od prošle su godine obavezni predmet u ekonomskim školama, ali u SŠ Tina Ujevića postojale su i ranije kao izborni predmet koji je okupljao buduće ekonomiste željne dodatnog znanja i iskustva.

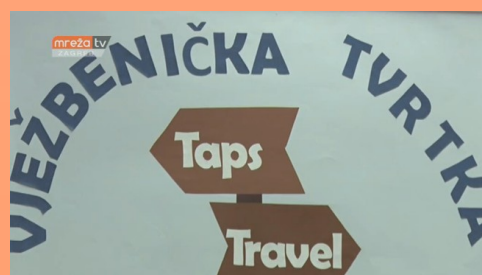
Novi kabinet za tvrtke

Uz pomoć razvojne agencije Mrav i profesora Tomislava Spahića, Europska Unija prepoznala je trud i talent naših ekonomista te im omogućila adekvatan radni prostor za nastavak poslovanja brojnih vježbeničkih tvrtki, od kojih su zasad najuspješnije *Taps travel*, *Kutivo* i *Slatka čarolija*. Naše su tvrtke sudjelovale i na brojnim sajmovima, od kojih se jedan održao i u SŠ Tina Ujevića. U kabinetu se nalazi dovoljno novih računala i uredskih potrepština za rad jedne tvrtke.

Prezentacija o tvrtkama u Arcusu

Antonio Tonković i Danijela Turković, maturanti koji od prvog razreda aktivno sudjeluju u radu vježbeničkih tvrtki, uz prigodnu su prezentaciju u SŠ Tina Ujevića i klubu Arcus predstavili zainteresiranima način rada vježbeničkih tvrtki u našoj školi. Složili su se da one omogućuju zabavno i praktično učenje temeljnih znanja koja su im potrebna za buduće zanimanje. Novi kabinet zasigurno će rad u vježbeničkim tvrtkama učiniti još kvalitetnijim i zanimljivijim.

POSJET ENRGETSKOM INSTITUTU HRVOJE POŽAR U ZAGREBU

Krajem prošle školske godine, u svibnju 2014., naša je novinarka skupina, u suradnji s Maticom hrvatskom i u pratnji naših profesorica, profesorice Kolenc i Jakovljević, posjetila Energetski institut Hrvoje Požar u Zagrebu. Ondje nas je toplo dočekala dr. sc. Alenka Kindreman Lončarević koja je trebala biti naša gošća na Kutinskim danima znanosti i umjetnosti.

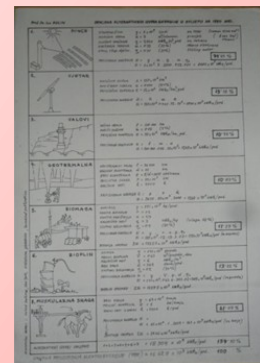

Novinarska skupina SŠ T. Ujevića

Energetski institut Hrvoje Požar bavi se različitim područjima djelovanja od strateškog planiranja u energetici, energetske učinkovitosti, obnovljivih izvora energije, zaštite okoliša, energetski učinkovite gradnje pa sve do edukacijskih i promotivnih aktivnosti. Institut je nazvan po Hrvoju Požaru koji je bio naš ugledni elektroenergetičar, inženjer, doktor tehničkih znanosti, sveučilišni profesor, vrhunski svjetski znanstvenik, enciklopedist i akademik.

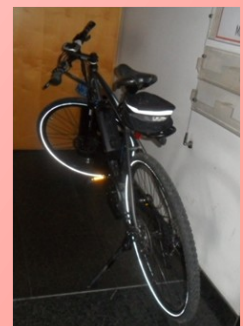
Dr. Lončarević ondje radi kao stariji istraživač na odjelu planiranja u energetskom sustavu. Diplomirala je na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu u Zagrebu, a doktorirala u Rimu na Sveučilištu La Sapienza, naravno, na talijanskom. Na institutu smo proveli nekoliko sati u ugodnoj atmosferi u društvu doktorice Kinderman Lončarević koja nam je predstavila prvo rad instituta, a zatim i svoj rad, svoje uže interesno polje te pokazala svoj diplomski rad iz vremena kada se mnogo toga crtalo ručno pa nas je zadivila urednošću i preciznošću grafova i slika.

Iznenadili smo se međunarodnim karakterom rada instituta i načinom samofinanciranja projektima instituta te brojnim putovanjima na kojima je bila dr. Kinderman Lončarević, a koja obuhvaćaju brojne zemlje Bliskog istoka. Povala nas je i u obilazak instituta koji ima konferencijsku dvoranu, ukrašenu slikama mnogih znanstvenika zaslužnih za unapređenje na polju energetike, mnoštvo ureda i odjela, svoju kuhinju u kojoj znanstvenici ručaju svaki dan, a na kraju smo posjetili i njezin ured koji nas je oduševio.

Uposlenici ondje podržavaju i ekološki prihvatljive načine prijevoza pa u holu stoji jedan električni bicikl.

Svatko je od nas poželio ondje raditi, ali smo iz razgovora s dr. Kindreman Lončarević zaključili da za to treba mnogo truda i rada, stoga u Augustinu donosimo intervju s doktoricom u cijelosti.

LiDraNo 2015.

I ove je godine naša škola sudjelovala na Županijskoj smotri LiDraNo čiji je domaćin bila OŠ V. Vidrića iz Kutine. Na smotri su SŠ Tina Ujevića predstavili nadareni učenici u više kategorija: u kategoriji samostalni literarni rad -poezija- predstavljala nas je Bruna Habek, učenica 1. razreda (s lirskom pjesmom *Zvijezda*), u kategoriji samostalni scenski nastup predstavljala nas je Dunja

Pelin, učenica 4. c razreda (izvodeći pjesmu Vesne Parun, *Ti koja imaš nevinije ruke*), u kategoriji samostalni novinarski rad predstavljala nas je Dora Slivar, učenica 4.b razreda (s novinarskim člankom: *Šutnja nije zlato*), u kategoriji školski list: naš list *Augustin* i glavna urednica Dora Slivar, a u kategoriji skupni scenski nastup predstavili smo se dramskom igrom pod naslovom *Život živi naš život* koju su izveli učenici četvrtih razreda: Dunja Pelin iz 4.c, Petra Šket, Petra Abramović, Ivona Gudelj, Bartol Grgec iz 4. b dok je scenarij za tu točku napisala Gordana Gligić također iz 4. b. Scenski su se nastupi održali u Pučkom otvorenom učilištu u kino dvorani. Povjerenstva za sve izraze imala su težak zadatak jer je bilo mnogo sudionika i kvalitetnih radova i nastupa. Nakon napornog radnog dana koji je bio prilika za stjecanje iskustava i za upoznavanja učenika i odraslih sličnih interesa, naši su učenici dobili pohvale za svoje nastupe i radove, a samostalni novinarski rad *Šutnja nije zlato* i školski list *Augustin* predloženi su za državnu smotru LiDraNo 2015.

PIŠE: Gordana Gligić, 4.b

DRŽAVNA NATJECANJA U ŠK. GOD. 2014./2015.

Naša je škola i ove 2014. / 2015. šk. godine zapažena na svim razinama natjecanja od županijske, međuzupanijske do državne razine, a kako je popis poveći u školskom listu posebno ističemo uspjehe na državnoj razini jer je i sam plasman na državno natjecanje čast za školu, učenika i mentora. Ujedno čestitamo svim učenicima i mentorima koji su postigli zapažene rezultate na svim razinama i želimo im još bolji uspjeh sljedeće školske godine.

NAŠI USPJESI

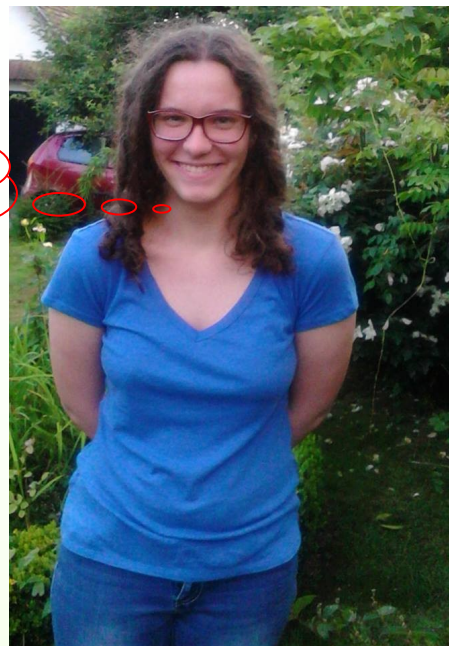

Keep your eyes on
the road, your hands
upon the wheel!

Keep calm and
use the Force!

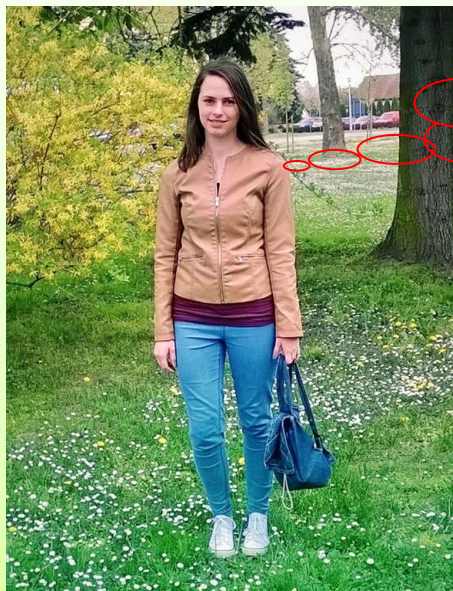
Alisa Zobel, 3.b
8. mjesto (Biologija)
mentor: prof. Vesna Mitar

Katja Grujić, 4.c
3. mjesto (hrvatski jezik)
mentor: prof. Natalija Kolenc

Marija Ćosić, 2.b
10. mjesto (biologija)
mentor: prof. Vesna Mitar
4. mjesto (latinski jezik)
mentor: prof. Maja Čubranić
Ulaga

Ama et fac, quod vis. -
Voli i radi što želiš

Nikolina Potočki, 3.c
9. mjesto (geografija)
mentor: prof. Blaženka Žmegač

Anna Lena Batković, 2.c
4. mjesto (njemački jezik)
mentor: prof. Vesna Jakovljević

Sve se može
kad se hoće!

Pobjednice na ovogodišnjem Case Study natječaju: *Slagalica* – Nikolina Petrović i Ivona Gudelj

PIŠE: Helena Lujanović, 3.b

Slagalica je jedino srednjoškolsko Case Study natjecanje u organizaciji portala Srednja.hr i dosad je iznjedrilo mnogo kreativnih mladih ljudi, budućih poduzetnika koji su imali priliku predstaviti svoje zamisli velikim hrvatskim tvrtkama.

Nikolina Petrović, maturantica naše škole, najbolje je razradila svoje rješenje za gorivo budućnosti, koje je kao zadatak postavila INA na ovogodišnjem Case Study natjecanju Slagalici. Ona je kao alternativu postojećim izvorima nafte ponudila dobivanje goriva iz algi. Suvereno je prezentirala svoj projekt, a kako kaže, zainteresirana je za temu budućnosti i ima namjeru upisati naftno-rudarstvo. INA je postavila pred učenike zadatak da pronađu alternativu postojećim gorivima, koja bi se onda koristila u prijevoznim sredstvima. Nikolina je ponudila rješenje dobivanja goriva od algi. „Prijavila sam se na natjecanje jer želim upisati naftno-rudarstvo, a za Slagalicu sam čula od prijateljice iz ekonomske škole. To mi je odmah super zazvučalo te sam se bacila na posao. Poprilično sam vremena potrošila da bi se pripremila do nivoa koji sam na kraju postigla. Četvrti sam razred i nakon završetka srednje želim upisati naftno rudarstvo pa je to jedan od najvažnijih razloga zašto sam se uopće prijavila“, kaže Nikolina dodajući da će joj stečena znanja sigurno dobro poslužiti i na fakultetu, ali i u daljoj budućnosti. Nikolina je svoj projekt izradila isključivo vlastitim znanjima i trudom za razliku od drugo i treće nagrađenih koji su svoj projekt izradili uz pomoć mentora.

Ivona Gudelj, također maturantica naše škole, osmislila je najbolju marketinšku priču za HTC na istom natječaju, ali u drugoj kategoriji. Učenicima iz tima HTC Hrvatska zadatak je bio osmisliti marketinšku priču za neki od modela iz kolekcije, a svako od troje finalista predložio je različito rješenje, a Ivonino je bilo najbolje. „Prijavila sam se na u HTC-ov tim jer ovo pokriva moje interese. U budućnosti se želim baviti web dizajnom i marketingom tako da je Slagalica za mene bila pun pogodica“, izjavila je Ivona koja je prosudbeno povjerenstvo ostavila bez riječi. Osim što su svi sudionici bili oduševljeni njezinim idejnim rješenjem za HTC-ovu kampanju za koju je snimila video reklamu za HTC mobitel, osmislila slogan te predložila i zanimljive načine tzv. guerilla-marketinga, iznenadila je informacijom da na projektu nije imala profesora mentora. Zastupnik HTC Hrvatske bio je oduševljen marketinškim rješenjima finalista te im je dao i nekoliko vrijednih savjeta koji će im pomoći u razvijanju poduzetničkog razmišljanja te osmišljavanju budućih kampanja. Istaknuo je kako su natjecanja poput *Slagalice* odličan ulazak u profesionalni svijet.

Državna matura: dobar primjer školskoga usporedno-raščlambenoga eseja
(na temelju usporedbe dviju pjesama A. B. Šimića istoga naslova *Hercegovina*)

Šimićeve Hercegovina

Antun Branko Šimić najznačajniji je hrvatski predstavnik ekspresionizma koji je unatoč svojoj preranoj smrti ostavio dubok trag u našoj poeziji. Za života je izdao samo jednu zbirku pjesama, *Preobraženja* (1920.), a dvije pjesme iz te zbirke, obje pod nazivom *Hercegovina*, usporedit ću i analizirati u ovom eseju.

Šimić je rođen u Drinovcima u Hercegovini te su zavičajni motivi česti u njegovoj poeziji, a neke od njegovih najljepših pejzažnih pjesama zasigurno su prva i druga *Hercegovina*. Međutim, prva *Hercegovina* također je i misaona, dok drugu možemo svrstati i kao misaonu i socijalnu. U obje pjesme možemo uočiti Šimićeve osobne, subjektivne doživljaje svog rodnog kraja. *Hercegovina* je za Šimića mračna i surova, ali on u tome pronalazi ljepotu. Uzimajući u obzir da su mu, kao ekspresionističkom pjesniku, česti motivi smrt, tuga i melankolija, možemo reći da u svom zavičaju pronalazi sebe.

Obje pjesme obiluju pjesničkim slikama krajolika, od onih jasnijih i jednostavnijih poput parnog mlina na livadi (druga *Hercegovina*) do apstraktnijih poput ceste s glavom zaronjenom u mrak (prva *Hercegovina*) koja me se najviše dojmila. U prvoj pjesmi ugođaj stvoren pjesničkim slikama mračan je, mističan i pesimističan te samim time tipičan za ekspresionizam. U drugoj pjesmi ugođaj je također turoban, ali u posljednjim stihovima, koji su mi najljepši, možemo pronaći optimizam kroz pjesničku sliku bijelih prozora: „*ko nekoliko bijelih svečanih časova/ iz crnog života ljudi.*”. To je ujedno jedina pjesnička slika koja uključuje ljude, što čini drugu *Hercegovinu* prisnijom, subjektivnijom i intimnijom. U pjesničkim slikama obje pjesme možemo pronaći stilsku figuru sinesteziju koja je tipična za Šimićev ekspresionizam. U prvoj *Hercegovini* Šimić spaja vizualne i auditivne pjesničke slike u stihovima: „*U noći stabla maknuti se ne će/ Tek nebom sporo i bez šume koračanje zvijezda*”, te u drugoj: „*Ispod brežuljaka crni vlak se miče/ odmjereno udara/ i vrišti*”.

U novine koje je uveo u hrvatsko pjesništvo spada i kolorističnost. U obje pjesme prisutna je plava boja (plava tama, plav od sutona) koja simbolizira melankoliju. U drugoj pjesmi pronalazimo crvenu boju koja simbolizira krv i žrtvu (užarene opeke), crnu koja simbolizira tamu, težinu i smrt (*crni život*), te bijelu koja simbolizira nadu i borbu (*bijeli čas*). Među ostalim simbolima možemo izdvojiti zvijezde u prvoj pjesmi – simbol idealnog, savršenog, nedostižnog, nečeg što se kreće dok *Hercegovina* ispod miruje i nikad ih neće doseći iz svoje teške kolotečine.

U ekspresionistička obilježja Šimićevog pjesništva također spada i slobodni, tj. nevezani stih kojeg on uvodi u naše pjesništvo i koji je prisutan u obje pjesme. Stihovi su raspoređeni tako da se pri pogledu na pjesmu uočava simetrija (njihova dužina se postepeno smanjuje i povećava) te tako pronalazimo sklad u neskladu, tj. kontrast između pomno birane grafičke forme i slobodnog stiha. Ritam obje pjesme je ekspresivan (za razliku od prijašnjeg mehaničkog), a postiže se izostavljanjem interpunkcijskih znakova.

A.B. Šimić u svojim dvjema pejzažnim pjesmama naziva *Hercegovina* opisuje svoj zavičaj u tipičnom duhu ekspresionizma. Sve što se može zaključiti promatrajući njegov život i poeziju je da bi nam Šimić, da nije umro rano i tragično, ostavio još bogatiju književnu baštinu.

DUNJA PELIN, 4.C

Državna matura: dobar primjer školskoga usporedno-raščlambenoga eseja
(na temelju ulomka iz pripovijetke *Preobrazba*, F. Kafke)

I "kukci" su ljudi, zar ne?

Franz Kafka jedan je od najznačajnijih pisaca moderne proze s početka XX. stoljeća. Pripovijetka *Preobrazba* ima središnje mjesto u njegovom opusu čemu svjedoči i činjenica da ju je objavio za života dok je oporučno zatražio da se brojna ostala djela spale. Budući da pripovijetka naglašava problematiku ljudi koji se ne uklapaju u određene društvene norme, odlučila sam malo bolje promisliti o problemima s kojima se susreću.

U ulomku je pikazan početak pripovijetke koji započinje buđenjem Gregora Samse u, za njega, stranom tijelu kukca. Zamišljena je tako da nas potakne podublje razmisliti o njegovoj situaciji, stoga možemo vidjeti da je cijelo djelo zapravo alegorijski prikaz jednog tužnog i usamljenog života koji vide mnogi ljudi koji se na neki način ne uklapaju u malograđanske okvire. Cijela alegoričnost pripovijetke je baš u tom apstraktnom simbolu kukca koji označava čovjeka s određenom manom (fizičkom ili psihičkom) zbog koje je bačen na marginu društva. Također, vrijeme radnje je podređeno temi jer obuhvaća Gregorov život od preobrazbe do smrti čime Kafka naglašava probleme i svakodnevnu borbu "kukaca" među nama. Njihovu neprihvaćenost u društvu najbolje pokazuje kroz lik Gregorovog oca koji se ne trudi sakriti netrpeljivost prema sinu i činjenici da je drugačiji. Inspiraciju za snažnu figuru oca Kafka pronalazi u svom životu. Njegov otac je bio vrlo strog i nije odobravao njegov umjetnički način života, stoga možemo zaključiti da se i sam Kafka osjećao kao "kukac".

Već na samom početku pripovijetke možemo vidjeti da Gregora, poput brojnih ljudi danas brine egzistencija. Prije preobrazbe vodio je monoton i isprazan život koji se uglavnom svodio na posao i prehranjivanje obitelji. Čak i u trenutku kada shvaća da se pretvorio u kukca, najviše ga brine što je zakasnio na vlak za posao. Ipak, i sam uviđa kako je njegov život isprazan te kako se otuđio i od samog sebe: " 'To rano ustajanje', pomisli, 'sasvim me oglupavljuje. Čovjek se mora ispavati. Drugi putnici žive kao haremske žene.' ". Smatram kako je problem otuđivanja i danas aktualan. Otuđivanje od sebe zbog mehanički odradenih svakodnevnih radnji jedan je od većih problema psihe modernog čovjeka. Odnos Gregora i obitelji nikako nije uzajaman. On cijeli život žrtvuje sebe zbog bezvuvjetne ljubavi prema njima koja mu daje snage za obavljanje svih besmislenih poslova. Osjeća se kao zaštitnik obitelji, a taj osjećaj će zadržati do smrti jer će se truditi ne uzemiravati ih svojom "gadnom" pojavom. Nažalost, vrijeme će pokazati da je sav trud oko njih bio uzaluda jer će njegova obitelj pokazati veliko olakšanje nakon Gregorove smrti te početi planirati budućnost.

Kafka ima vrlo specifičan stil pisanja koji malo koga ostavlja ravnodušnim. Neki uživaju u istraživanju vlastitih granica mašte i razuma dok drugi to smatraju običnom besmislicom. Ipak, miješanje realnog i fantastičnog praktički na granici sna jedno je od temeljnih obilježja Kafkinih djela, ali i moderne proze. Također, njegova djela obiluju paradoksima kojima obično ukazuje na besmislenost svijeta u kojem živimo, ali u slučaju Gregora Samse i dvoličnosti njegove obitelji koja je bila uz njega samo kad su imali koristi od tog. Iako je djelo nastalo početkom XX. stoljeća, otuđivanje ljudi i problemi onih koji se ne uklapaju u društvo jednako su istaknuti i u današnje doba. Društvom još uvijek vlada isti poredak moći koji stvara određene ideale, a one koji se ne uklapaju u njih tjera na udaljavanje od svega, a najčešće i od svih. U svojim djelima Kafka prikazuje svijet pun nepravde za onog tko je u borbi s društvom prozvan slabijim. Ukazuje na brojne apsurdne koji su naša stvarnost samo se bojimo osvijestiti pogled na njih. Ipak, mislim da se najveći apsurd nalazi u svakom od nas. Zašto nam ni više od sto godina nije bilo dosta da shvatimo kako su i "kukci" ljudi poput nas? Margina društva nije mjesto za drugačije, ona je zapravo središte.

Otvoreno pismo Miroslavu Krlježi

Poštovani gospodine Fric,

oprostit ćete mi što Vam pišem iz ovako skromne perspektive. Nije to perspektiva književne kritičarke, a ni Vaše vrsne poznavateljice, već samo obične srednjoškolke. To je perspektiva mlade generacije, generacije zatečene među ruševinama svijeta kojeg je gradila Vaša generacija i temeljima svijeta kojeg je gradila, i još uvijek gradi, generacija naših roditelja. Mojoj generaciji trebaju odgovori, objašnjenja i inspiracija. Odgovore i objašnjenja svi nam duguju: Vi, koliko i naši roditelji, bake, djedovi, koliko i političari, povjesničari, umjetnici, generali, vojnici, ali inspiraciju nam nitko ne duguje. Gdje je onda pronaći?

Vjerovali ste u ljudsku jednakost, u slobodnu misao, umjetnost. Međutim, Vaše su ideale mogla samo zgaziti događanja u svijetu u dvadesetom stoljeću i ostaviti ih da leže na podu, krvareći. Bili ste jugoslavenski nacionalist, sudjelovali ste u Balkanskom ratu i Prvom svjetskom ratu – razočarali ste se. Počeli ste ratovati kao dvadesetogodišnji dobrovoljac, dok niste shvatili da su dvadesetogodišnji dobrovoljci samo *topovsko meso* velikim igračima. Zatim ste se okrenuli komunizmu i ušli u Komunističku partiju. Nikad vlastitom voljom niste izišli, ali ne može se reći da ste u njoj bili poželjni. Vaša je vizija ljevice odudarala od poželjne vizije. Revolucija je počela jesti svoju djecu u trenutku kad je Staljin došao na vlast u Rusiji. Uslijedio je niz teških udarača za svačije ideale, a posebno za Vaše, jer Vaši su ideali podrazumijevali visoka očekivanja od ljudi – bijednih malih stvorenja koja više od ičega žele *posjedovati i vladati*. Zar niste znali da je razvoj čovječanstva krenuo krivim smjerom onog trenutka kad je, u četvrtom tisućljeću prije Krista, čovjek otkrio metal te, pomoću njime izrađenog novca i oružja, otkrio strast posjedovanja i vladanja?

Oprostite, ispitujem Vas gluposti: „*Nigdar ni tak bilo da ni nam tak bilo, pak nigdar ni ne bu da kmet gladen ne bu*“. Ali, kamo dalje, gdje tražiti inspiraciju kad svijest u potpunosti prihvati vječne i nepopravljive manjkavosti ljudskog bića? Kako biste se osjećali da se nađete bačeni u našu sadašnjost, lišenu svake nade, u kojoj su jedini ideali koji postoje lažni? Možda biste sjeli na vlak *hiljadu i jedne smrti*, prepun samoubojica iz vaših djela, i zaputili se u neke daleke, bolje, toplije krajeve. Znam samo da ja ne bih. Kupila bih kartu, ali ne bih se ukrcala – netko mora i ostati. Netko se mora probuditi, i to netko od živih, a ne netko od mrtvih. Znam da Vas uzaludno ispitujem i da mi ne možete dati odgovor.

Povijest pruža objašnjenja onome tko zna gdje tražiti, ali povijest ne pruža rješenja. Vi ste prošlost, a ja sam sadašnjost. Voljela bih, gospodine Krlježa, da mogu uzeti neki glasni rog, zapuhati u njega iz dubine svojih pluća, i probuditi ostale. Voljela bih im reći da nam ne trebaju ideali. Ne trebaju nam tuđe neuspjele ideje, ne treba nam oslanjanje na prošlost ili budućnost. Trebamo nam samo *da sami spoznamo tko smo*, ovdje i sada, i u tome leži svaki potreban odgovor.

Srdačno Vas pozdravlja

Dunja Pelin

Rad poslan na literarni nagradni natječaj Sveučilišta u Splitu za najbolji rad na temu stiha Josipa Pupačića:

Evo me, moj svijete, na raskršću i tvome i mome

Zavedeni svakodnevnicom i stalnom težnjom snovima i ciljevima često i ne pomišljamo na svoju slabost koja se očituje u neraskidivoj povezanosti s centripetalnom akceleracijom prema smrti pa za svoje (ne)uspjehe nerijetko krivimo provinciju, financije ili estetske (ne)izglednosti uvjetovane genetikom.

S praksom tihog plača i kalendarskog rasta sve se više razvija ono racionalno u nama, a čistoća osjećaja i neopipljivog gubi svoju težinsku vrijednost. Postajemo ljudi u pravom smislu riječi, zavedeni eskapadama materijalne stvarnosti. „Bauljamo“ tako sivim ulicama kao evoluirani, uspravni, ponositi kralježnjaci, podcjenjujući moć različitosti i ljepotu svog apstraktnog postojanja. Iako elegantniji i kulturno uzdignutiji, opet nekako uspijevamo svoje mikrosvijetove ujediniti u kolektivnu bijedu, u kojoj pojedinačno prodajemo svoje fragmente za pljesak, osmjeh ili zlatne etikete... Vječno težeći za kvantitetom, ne shvatimo da u sintagmi „vječne težnje“, ovo „vječno“ ipak ne možemo pojmiti. Bez obzira gdje počinje i završava naše shvaćanje, svakoga od nas je višegodišnja praksa naučila da se u nizu segmenata razlikujemo od ostalih. Da je ovo ljudsko dominantno u nama, vjerojatno bismo grcali u kaljuži, međusobno si proždirući grkljane, gledajući samo na preživljavanje i ne birajući sredstva, ali je činjenica da pored tolikih neljudi ima još ljudi. Pa što je to onda što nas ipak sprječava da u potpunosti ne uništimo sebe ili da se u potpunosti ne uništavamo međusobno? Ljubav možda? Ili naša individualna interpretacija Nade? Ezop je pričao o nekoj Nadi, među ljudima. Čak je i Aristotel rekao da je Nada san među budnima. To naše, prethodno spomenuto, tkivo koje raste sve više, ali apstraktno, što rijetko kolektivno priznajemo i što nas tjera naprijed. Možda baš ta Nada za nekim sigurnijim, ljepšim i boljim mjestom stvara misao da postoji dualizam egzistencije. Stvorismo i stvaramo puno toga da nam bude ljepše i ugodnije, ne razmišljajući da sve to ima rok trajanja pa se uplašimo kad shvatimo da rok trajanja imamo i mi. Kako surova konstatacija, kako jedan uman, vrlo životan i osjećajan čovjek može imati svoj kraj, unatoč tomu što je na vrhu piramide, prehrambenog lanaca i inteligencije? Z utjehu nas zavode raznim pričama, vjerama, ideologijama i čini se kao da putovi vode posvuda. No, cilj je samo jedan i uvijek isti, a naše vrijeme teče i nešto ipak moramo poduzeti u vezi sa životom koji nam je darovan. Svi ponekad pomislimo da naša ljepota postojanja trpi osrednje bivanje i da nam prolazne tuge sužavaju tu istu ljepotu pa grizemo i uništavamo zbog straha od smrti.

Uzmimo li, međutim, život kao metaforu prazne, idealizirane plaže – možemo se zakopati u pijesak i čekati smrt od dehidracije, sunčanice, udisanja pijeska koji nas naposljetku uguši, ili možemo napraviti dvorac koji nas štiti od sunca, izuzevši mogućnost obrušavanja te masivne konstrukcije. Smatram da meni ne preostaje ništa drugo nego graditi, kakav – takav, dvorac i da treba putovati sukladno s danom prtljagom poštujući suputnike. Neće biti važno gdje i kad stane moje putovanje, važno će biti jedino da je moja prolazna točka bila potrebna u formiranju cjelokupne izvedbe zajedničkog, svjetskog kazališta.

GORDANA GLIGIĆ, 4.B

- putopis -

Talijanka na pet dana

Sjećam se, nije bilo tako davno, nervoza, trnci, bližio se prvi odlazak u Italiju. Pakirala sam kofer tjedan dana i na kraju pola stvari zaboravila. Bila je nedjelja, u sitne jutarnje sate, oko 3, kad me mama probudila. Toliko sam bila nestrpljiva da sam spavala spremljena.

Put do slovenske granice nije bio poseban. Bio je mrak, autocesta je bila puna automobila. Činilo mi se kao da putujemo danima. I eto, prva zgoda na putu. Stali smo na odmaralištu, a ja sam brže-bolje požurila prema automatu s čokoladicama. I naravno, za 5€ dobila šipak, a ne čokoladicu. Kako bi stvar bila gora, iza mene je bila kolona dobra dva metra, a svi su me gledali kao da sam pala s Marsa. Krenuli smo dalje. U Sloveniji ni žive duše na cesti, samo par borova kraj ceste.

Kada smo ušli u Italiju, nastupilo je prvo razočarenje. Vidjela sam samo krave i vinograde, osjećala sam se kao da sam na farmi. Stvarno grozno. Prvi dan bili smo na nekoj planini, bogu iza nogu. Mama i tata stalno su govorili kako je tamo raj za dušu, a ja sam bila ljubomorna na brata što je ostao doma. Htjela sam propasti u zemlju, a ne nastaviti put. Za večeru smo dobili tjesteninu u valjda deset boja i na kraju trulu krušku. Drugo sam se jutro probudila s bolovima u trbuhu od *prefine* večere i s bolovima u leđima od odličnog kreveta.

Krenuli smo u Veneciju i napokon sam imala osjećaj da sam u Italiji. Grad prepun ljudi, trgovine kud god se okreneš, baš kako volim. Jedino što je na svakom uglu bio Charlie Chaplin koji je dijelio ruže, kao da su maškare. U Veneciji smo bili dva dana, a onda smo krenuli u Veronu. Predivan grad, pun povijesnih znamenitosti. Veronska arena jako mi se svidjela, a Julijin balkon bio mi je najveći doživljaj. Hotel s pogledom na najveće jezero u Italiji, Lago di Garda, budilo je u meni neopisive osjećaje. Od nervoze nisam mogla ni spavati, a još me čekao put u Gardaland.

Sunčano jutro, prvo šetnja po trgovačkom centru s mamom pa tek onda nastavak puta. Kada smo došli na parkiralište, šokirao me broj autobusa i automobila. Mislila sam da će biti tolika gužva da neću osjetiti ni a od adrenalina. Hvala Bogu, to sam ja samo mislila. Kada sam prešla ogradu, osjećala sam se kao da sam u drugom svijetu. Prvo sam išla na Blue Tornado, spravu koja nije za malu djecu. Toliko sam vrištala da sam bila sigurna da je cura iza mene više bila u strahu od mog vrištanja nego od brzine i visine. Nakon toga sjela sam na klasičan *vlak smrti* kako bi mi se malo smirilo kucanje srca, ali nije mi uspjelo. Htjela sam samo još i još. Uslijedila je vožnja za koju sam čula da utjeruje strah u kosti. Radi se o Raptoru koji se polako uzdiže do 110 metara, a onda naglo pada dolje i odlazi pod vodu. Priče su bile istinite, a moje očekivanje ispunjeno, ali iskustvo na vlaku koji se zove Mamut na bih ponovila nikada više. U taj vlak više ne bih sjela ni da mi netko plati. Sve se klimalo, padali su komadi stijena i svirala je jeziva glazba, a na kraju se ulazi u kuću strave u kojoj se sve zamračilo, nenadano su iskakali vampiri, mrtvaci, čudovišta s motornim pilama, padali miševi ... U tom velikom mračnom tunelu vlak je stao i nastupila je vriska, oko nas su počele puzati zmije, a sa stropa su nam padali pauci.

Kada sam izašla, sjela sam na klupu kako bi mi se slegli dojmovi o cijelom danu. Polako sam osjećala i glad jer od silnog straha nisam jela cijeli dan. U slast sam pojela pizzu koju nam je poslužio jedan od najsimpatičnijih konobara kojeg sam ikad vidjela. Da se zna, uspoređujem ga s onim našima koji sa šanka viču: „Šta 'š jest'?“

U noći smo krenuli smo Hrvatsku. Ne znam baš što se putem događalo jer sam zaspala kraj jezera, a probudila se u svom dvorištu. Tih dana sam shvatila da sam hrabra osoba jer se i danas divim sebi kako sam se usudila isprobati sva čuda Gardalanda, ali sam shvatila i da mojim putovanjima nije kraj jer mi se jako svidjelo postati Talijankom na pet dana.

MATEA SEDLAČEK, 1.E

1. nagrada na natječaju za najljepše pismo

NAGRADENA PISMA NA NATJEČAJU ZA NAJLJEPŠE PISMO

Draga Anja!

Moje ime nije važno. Imam 67 godina i po zanimanju sam pisac. Ovaj papir, pero i nešto tinte sve je što imam. Pisaći stroj već sam odavno morao prodati. Živim u malom stanu koji je zapravo podrum i upravo trošim zadnju cjepanicu, i to samo zbog toga kako bih mogao micati prstima i držati pero. Mislim da je ovo posljednje što ću u životu napisati.

Sjećam se da sam nešto ozbiljnije napisao u drugom ili trećem razredu osnovne škole kada mi je za rođendan otac poklonio pero. I sada stišćem to isto pero u rukama. Jedan gospodin ponudio mi je dosta novca za njega, ali ako to pero prodam, to bi značilo da sam već mrtav. Uvijek sam sanjao da ću biti pisac. Naravno, tada sam mislio kako ću si za stare dane priuštiti udobnost, ali ipak, stvarnost je potpuno drukčija. Svoj prvi roman napisao sam i objavio s 18 godina. Kako sam bio ponosan na njega i na to pero koje je moje misli prenijelo na papir! Tada sam ostvario svoj san i postao pisac. Moje pero ubrzo su zamijenili pisaći strojevi. Prvi sam u gradu imao pisaći stroj. Moje knjige dobro su se prodavale i stvarno sam udobno živio, no vremena su se promijenila. Došle su nove generacije, generacije kojima knjiga nije bila svetinja, već komad starog papira. Sav trud i svi sati koje sam odsjedio za stolom pišući nešto, bili su beskorisni. Više nitko nije kupovao knjige niti ih je itko čitao. Znao sam prolaziti gradom i vidjeti kako vjetar raznosi stranice moje knjige izderane, uništene i pošarane. Svu moju kreativnost, sav trud i muku, sav moj život – netko je bacio u vjetar. I što u današnje vrijeme znači biti pisac? Kakvo je to zanimanje? I kako se može od toga živjeti? Shvatio sam da sam nitko i ništa. Ljudi, koji bi i voljeli nešto pročitati, ne mogu jer knjige koštaju baš kao i moj život. Život je skup, a ja više nisam imao od čega živjeti. Odustao sam od pisanja, odustao sam od jedine stvari koja me istinski veselila. Postao sam samo sjena. Više nisam bio čovjek.

A onda mi je jučer rekao moj stari prijatelj: „Ako te pisanje stvarno veseli, zašto onda ne pišeš?“ „A za koga da pišem?“ upitao sam ga. „Piši za sebe!“ rekao je.

Kako je to zanimljivo, pišem cijeli svoj život, a nikada nisam napisao nešto za sebe, nešto samo moje. Tada sam shvatio da sam vrijeme potrošio pišući nešto za nekoga, a da mi se to uopće nije sviđalo. U mladosti, još sam imao neko svoje mišljenje i stav, a kasnije sam pisao samo ono što se prodavalo i što su ljudi voljeli čitati. Uvijek sam bio ograničen rokovima i pravilima. Pisanje je umjetnost, a umjetnost ne smije biti ograničena vremenom i prostorom. Nikada nisam pisao samo zato što to volim. Bojao sam se da ću bit neshvaćen i da će moje djelo ismijavati. No, to nisam bio ja! To nije bila moja kreativnost i sloboda, a sada je kasno da išta popravim. I što da poručim ovome čudnom svijetu? Da im predložim da žive izvan vremena, ograničenja i pretvaranja? U prošlosti pisci su bili ti koji su poučavali narod, koji su pokušavali učiniti ovaj svijet boljim mjestom za život. A sada, čovjek sve zna osim to znanje i primijeniti. I što da kažem takvom čovjeku? Neka bude svoj, neka se probudi znajući da će dan koji ga čeka biti odličan jer takav dan on i zaslužuje. Ako još na ovome svijetu postoji mlada duša koja bi voljela jednog dana biti pisac, predlažem joj da ne učini moju pogrešku, već da piše za sebe. I neka poštuje svaku riječ koju je stavio na papir jer će je onda poštovati i onaj koji je čita. Za takvo nešto potrebna je hrabrost i vjera. Neka ta osoba polako slaže svoj životni mozaik, pločicu po pločicu.

Ostavljam Ti ovo pero i nadam se da ćeš ga držati u rukama s najvećim osjećajem ljubavi baš kao što sam ga i ja držao. I neka Ti je sa srećom! Dobar pisac je i dobar čovjek, a dobro djelo je nada za bolju budućnost.

Srdačan pozdrav,

Gospodin Pisac

Zagreb, 4. svibnja 2015.

Autorica: Anja Sokol, I. a

2. nagrada na natječaju za najljepše pismo

Draga Buduća Ja,

poznajući te, trenutačno ludiš od brige i razbijaš glavu nepotrebnim sitnicama. Pokušavaš se svidjeti drugima, paziš da i dalje ostaneš svoja i ne znam polazi li ti to za rukom. Vjerojatno si zaglavljena u svojoj maloj, skućenoj ćeliji straha i ne usuđuješ se pomaknuti. Naposljetku, u ćeliji ti i nije toliko loše. Dobivaš koliko se i daje, daješ koliko se dobiva. Monotonost ti i odgovara, zar ne? U njoj se nalazi sigurnost, misliš, i to je sve što ti je potrebno. Nema padova, poraza, mogućnosti gubitka.

No, s druge strane, znam da djelić tebe (nemiran, živahan, ali i lako pokolebljiv - znam da ga znaš) želi promjene, napustiti tu ćeliju. Ali ti ga često uštkavaš, ne daš mu da se iskaže. Prestat će, misliš, kad shvati koliko je u ćeliji mirno i lagodno. Toliko te dobro poznajem da znam da ti mislima povremeno prolazi i pitanje: Čemu sve ovo? Ni sama ne znaš zašto se to pitaš, ni na što (ili koga) se pitanje odnosi, ali pitanju se ne možeš oduprijeti i tada samo stojiš na mjestu. Čekaš da ti odgovor padne s neba, ne usuđujući se (ćelija ti to ne dopušta) barem pokušati pronaći odgovor.

Vjerojatno si primijetila da sam nekoliko puta spomenula riječ „znam“, ali moram ti priznati da je istina potpuno suprotna – ne znam. Nemam pojma. Znam manje nego ti.

Čemu onda ovo pismo, pitaš se. Želim ti reći da mi je stalo do tebe. Na kraju, u tebe polažem sve svoje nade. Ali teško te pokrenuti i lako demotivirati. Bože, kako si samo slaba...

Nadala sam se da će ti ovo pismo poslužiti kao svojevrsna pljuska da se trgneš. Jer, kako misliš jačati, rasti, odrasti? Kako misliš postati dobra, bolja osoba? Stojeći na mjestu, trošeći dragocjene trenutke koje posjeduješ? Vremena nema, ono prolazi, ne čeka nikoga, to čak i ja znam. Ja, kojoj je na raspolaganju više vremena nego tebi.

Pretpostavljam da i dalje razmišljaš o neuspjehu, o tome kako na svijetu postoji toliko ljudi koji su bolji i od tebe. U onome što voliš, stasom ili karakterom.

Znaš, moram te podsjetiti na jedno blagdansko doba prije nekog vremena, kada si palila adventske svijeće. Sjećaš li se kako je nova, nikad zapaljena svijeća gorjela punim sjajem i snažno obasjavala vijenac? Sjećaš li se kako je starija, prije paljena svijeća sjala manjim žarom, ali se nije obeshrabrivala? I sjećaš li se kako su plamenovi oscilirali, nadmetali se međusobno koji je veći, ali su naposljetku bili potpuno jednaki? Nijedan se nije ničime isticao. Samo su plamtjeli. Sve dok nisi puhнула. Iza njih, osim nešto dima koji se ubrzo razišao, nije ostalo ništa. Sjećaš li se?

Tako je i s ljudima. Uvijek će biti netko bolji od tebe, netko lošiji, ali je poanta da smo svi na kraju isti, majušni, dok se ne prekine naš život u jednom trenu. Trenu beznačajnom kao i puhanje u svijeće. Kad sam već kod života i življenja, željela sam ti pripomenuti još jednu stvar. Većina ljudi samo postoji, ali ti... Tebi želim da živiš! Da, dobro si me razumjela – živi! A to znači da iskoristiš svoje vrijeme (i sebe) na najbolji mogući način. Kako će to biti, ne znam. Vidiš? Opet ne znam.

Polažem nade u tebe, vjerujem da si mudrija i iskusnija od mene. Smislit ćeš ti već nešto! Dopusti onome hrabrom djeliću da te savjetuje. Kad ga poslušаш, shvatit ćeš da nije u krivu, zna i on ponešto.

Nakon svih promišljanja o motiviranju tebe za vrijeme pisanja ovog pisma, očekujem od tebe barem malo truda. Zaslužujem li ga? Nadam se. Vjerujem ti.

Iskreno, Ja

Autorica: Antonija Jurišić, I. a

3. nagrada na natječaju za najljepše pismo

4. svibnja 2015.
Dragi moj brate!

Za sedam dana ti je rođendan pa sam ti željela poslati pismo kako bih ti čestitala. Već je prošlo nekoliko godina od kada si otišao, a stotine kilometra te dijele od majke, oca, brata i nas tri sestrice. Prvo si se otišao školovati u Zagreb, zatim u vojsku i naposljetku si otišao raditi u Rijeku gdje si se nastavio školovati.

Uvijek si bio uz mene. Kada nisi mogao doći kući, često si me zvao da provjeriš kako sam. Radovao si se mojim uspjesima i tješio me kada bih se našla na dnu. Ti si moj savjetnik, brat, prijatelj, potpora i najveći uzor. Naučio si me da prihvatim samu sebe s obzirom na to što sam se rodila bez lijevog dlana. Pokazao si mi da iz ničega mogu napraviti sve, razgovarao si sa mnom satima i bio mi podrška kada nitko nije.

Sjećaš li se kada mi nije bilo ugodno nositi protezu za ruku? Ti si prvi primijetio koliko mi smeta te da se ne mogu naviknuti nositi je. Sjećaš li se kada si me došao posjetiti u bolnicu iako sam boravila tamo samo radi pretraga?

Reći ti „hvala“ nije dovoljno za sve što si učinio za mene. Jednog dana želim biti baš kao ti. Majka i otac se vrlo ponose tobom isto kao i ja. Postigao si sve što si želio u životu, osnovao si obitelj, a zatim i karijeru. Želim da zauvijek budeš sretan jer si to zaslužio. Nikada ti riječima nisam istaknula koliko mi nedostaješ i koliko sam ti zahvalna upravo zbog toga što su „nedostaješ“ i „hvala“ premale riječi za ono što nosim u srcu.

S ljubavlju, seka Helena

P. S. Dugo sam tražila poklon, a onda sam naišla na ovu fotografiju. Nadam se da ti se sviđa! Sretan rođendan, brate! :)

Autorica: Helena Južvak, 3. d

Šutnja nije zlato

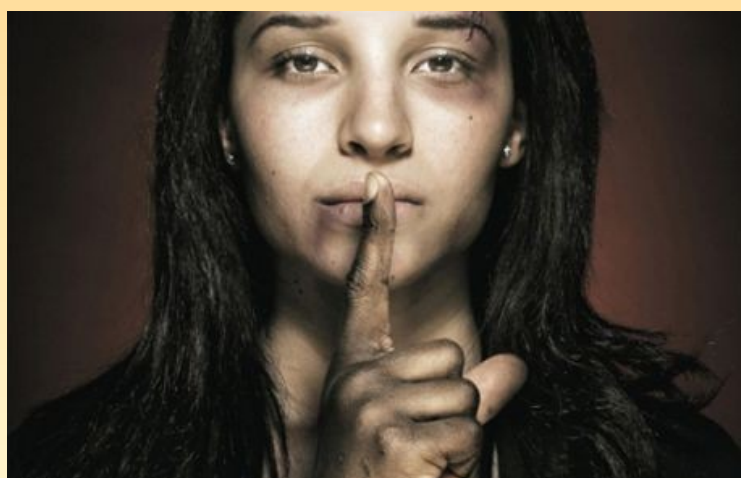
Piše: DORA SLIVAR, 4.B

Svake godine 25. studenog, odlukom Ujedinjenih naroda iz 1999. godine, obilježava se Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama u znak sjećanja na dan kada su 1960. godine sestre Patria, Minerva i Maria Teresa Mirabal u Dominikanskoj Republici brutalno ubijene po nalogu diktatora Rafaela Trujilla te su svojom borbom protiv diktature i radom za prava i dostojanstvo svakog ljudskog bića postale simbolom svih žena koje su na bilo koji način zlostavljane.

PRIGODNI PROGRAM U VUKOVARU

Iako se Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama obilježava već 15 godina i postoje mnoga udruženja i akcije koje se bave ovom problematikom, s pravom se postavlja pitanje koliko se društvo promijenilo na bolje? Poznata organizacija B.a.B.e. koja promiče i štiti ženska prava ove je godine organizirala u Vukovaru prigodni program povodom obilježavanja Dana borbe protiv nasilja nad ženama. Odabir Vukovara kao domaćina nije nimalo slučajna. Naš Grad Heroj sinonim je za sve strahote Domovinskog rata te podsjeća i na ratne zločine počinjene nad ženama i silovatelje koji do danas nisu procesuirani. Na tromost pravosuđa, zbog kojeg zločinci još uvijek mirno šecu ulicama, ukazuje i dokumentarni film *Sunčica* u kojem snažne Vukovarke, žrtve rata, govore svoje mučne životne priče.

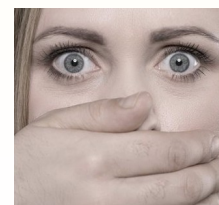
STVARNOST I STATISTIKA

Da uz nerazriješenu, mračnu prošlost, ni budućnost ne može biti svjetlija pokazuju i zastrašujući podaci koje je iznijela voditeljice Sigurne kuće u Vukovaru, Ivana Sučić, a to je da je u stvarnosti svaka treća žena u Europskoj uniji žrtva nekog oblika nasilja. Poražavajuće su i brojke Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske koje ukazuju da je svake godine prijavljeno između 11 i 17 tisuća počinitelja obiteljskog nasilja te prosječno 500 slučajeva spolnog nasilja. Tome u prilog ide i crna statistika koja govori da na svako prijavljeno silovanje ostaje čak 20 neprijavljenih slučajeva, dok je omjer kod obiteljskog nasilja takav da na jedan prijavljen slučaj ostaje 10 neprijavljenih.

ZAŠTO SE NASILJE NE PRIJAVLJUJE?

Nasilje nad ženama najrašireniji je oblik kršenja temeljnih ljudskih prava posebno zbog toga što velik dio kaznenih djela ostaje neprijavljen. Brojni su razlozi neprijavljanja nasilnih djela nad ženama, no svi se oni temelje na emociji straha i osjećaju bespomoćnosti. Ekonomska neovisnost, dugi i mučni sudski procesi, koji znaju trajati dulje od kazne koju služi počinitelj, te ponajprije strah od počinitelja i daljnjih zlostavljanja, samo su neki od razloga zbog kojih žrtve odlučuju prešutjeti nasilje koje im se dogodilo. Nažalost, mentalitet društva je isto tako jedan od faktora neprijavljanja nasilnika pa je neizbježno pitanje: Kako da se žrtva, kojoj je prijeko potrebna sigurnost, osjeća zaštićeno u društvu u kojem je sasvim normalno smatrati da je žena svojim ponašanjem vjerojatno zaslužila nasilje?

DJECA UČE OD ODRASLIH

Djeca koja odrastaju uz zlostavljane majke uče da je nasilničko ponašanje prihvatljivo, često su agresivniji od ostale djece te imaju puno veću vjerojatnost i sami postati nasilnicima. Međutim, vrlo popularan video uradak talijanskog portala "Fanpage.it" pokazuje da dječaci jako dobro znaju kako nasilje nad ženama nikad nije prihvatljivo. "Fanpage.it" je želio pokazati kako djeca reagiraju na ideju nasilja nad ženama pa su od nekoliko dječaka u dobi od 7 do 11 godina tražili da pljusnu djevojčicu koju su tad prvi put vidjeli. Na njihove reakcije trebali bi se ugledati i mnogo stariji muškarci jer su svi odlučno odbili uz jasnu poruku: nije u redu tući djevojčice.

KAKO OSVIJESTITI GRAĐANE

Ususret ovogodišnjem Međunarodnom danu borbe protiv nasilja nad ženama, *Otvoreni radio* pokrenuo je kampanju pod nazivom "To je i tvoja stvar" koja šalje vrlo sugestivnu poruku svima koji ignoriraju nasilje nad ženama u svojoj okolini. Sličnu je kampanju pokrenulo i Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske pod nazivom "Živim život beznasilja" koja se bazirala na preventivnim mjerama protiv spolnog i obiteljskog nasilja. Iako je svaka kampanja i inicijativa za osvještavanje o borbi protiv nasilja nad ženama hvalevrijedna, nije dovoljno jedanput godišnje samo iznijeti zastrašujuće podatke i potom do sljedeće godine zaboraviti na njih ponajviše zbog toga što te brojke rastu iz godine u godinu.

GDJE JE RJEŠENJE

Statistički podaci uvijek zvuče zamorno i bezlično, no treba spoznati da svaka ta brojka predstavlja jednu ženu i njezinu životnu priču i da svaka ta brojka može postati bilo koja od nas. Nasilje ostavlja neizbrisive posljedice na žrtve. Svaki nasilan čin protiv ženskog dostojanstva ostavlja trajne psihičke posljedice na žrtvu, a kada se radi o obiteljskom nasilju onda posljedice imaju još veći opseg. Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama treba služiti samo kao podsjetnik, a prava borba protiv nasilja i počinitelja treba trajati cijele godine. Ignoriranje znači odobravanje nasilja. Stoga, ako poznajete ženu za koju sumnjate da trpi nasilje ili ste i sami žrtva, znajte da je najhrabriji čin o tome prvo progovoriti. Postoji mnogo načina kako se boriti protiv nasilja, ali šutnja nikako nije jedan od njih. U ovom slučaju

Atelje Tonka

PIŠE: Dora Slivar, 4.b

Sigurno vam se znalo dogoditi da se iznenadite koliko snažnih žena, koje su bile ispred svog vremena, skriva naša povijest. Jedna je od njih, nepravедno potisnutih u zaborav, i fotografkinja Antonija Kulčar poznatija kao Tonka.

Fotografija kao kronika vremena

Njezina impresivna fotografska karijera započinje kod fotografa Rudolfa Mosingera u Zagrebu, a potom se nastavlja u Münchenu gdje je studirala modernu fotografiju. 1916. nakon povratka u Hrvatsku otvara svoj atelje, a 1929. modernizirala je svoj fotografski salon i preselila ga u nekadašnji slikarski atelje Vlahe Bukovca pod imenom "Tonka". No, atelje Tonka kroz sve godine svog postojanja pokazao je da je mnogo više od samo fotografskog ateljea. Njezine fotografije realan su prikaz vremena u kojem je živjela i stvarala zbog čega ju mnogi smatraju kroničarkom društvenog i kulturnog života Zagreba u razdoblju između dva svjetska rata.

Tonka - kraljevski fotograf

Također, njezino ime je sinonim za kvalitetne portrete stoga ne čudi da je bila i kraljevski fotograf. Njezine su fotografije u korak pratile svjetske trendove u fotografiji što se posebno vidi u portretima na kojima su modeli koje je fotografirala oponašali poze holivudskih filmskih zvijezda iz razdoblja "ludih dvadesetih". Osim po portretima, poznata je i po aktualiziranju ženskog akta kao fotografske teme. Time je ujedno i pokazala kako je itekako bila ispred svog vremena, ali i brojinih muških kolega koji nisu imali njezinu darovitost ni osjećaj za aktualnost

Izložba u Klovićevim dvorima

Od 30. siječnja do 26. travnja 2015. godine u Klovićevim dvorima održala se najveća izložba fotografija ateljea Tonka. Na izložbi je prikazano oko 450 eksponata, a zanimljivo je da je polovica tih eksponata iz privatnih kolekcija brojnih zagrebačkih obitelji. Izložbom dominiraju portreti, a među istaknutijim su i portreti Marije Jurić Zagorke i supruge Miroslava Krleže, Bele Krleže. Izloženo je i mnogo kazališnih fotografija te aktova. Cilj izložbe je prikazati međuratno zagrebačko društvo kroz objektiv njegove najpoznatije kroničarke. Za sve mlađe generacije, izložba zapravo ima obrazovnu ulogu jer se kroz nju možemo upoznati s modom, poznatim glumcima iz prošlosti, ali i ostalim aspektima života tog vremena. Iako je povijest nepravedno zanemarivala brojne žene koje su je stvarale, čini se da je napokon došlo vrijeme u kojem se njihov rad cijeni.

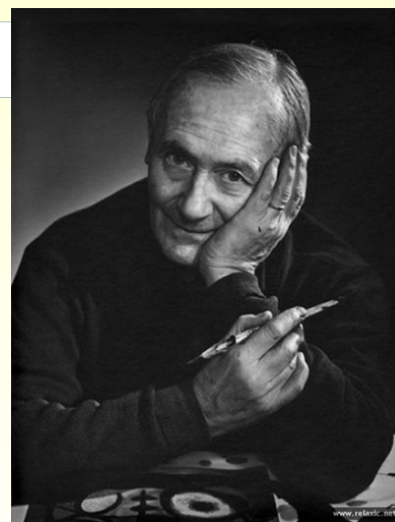

IZLOŽBA: JOAN MIRÓ

PIŠE: Lucija Prebeg, 4.b

Od listopada 2014. do veljče 2015. u Umjetničkom paviljonu u Zagrebu mogla se pogledati izložba umjetničkih ostvarenja poznatog španjolskog slikara, kipara i keramičkog umjetnika Joana Miróa.

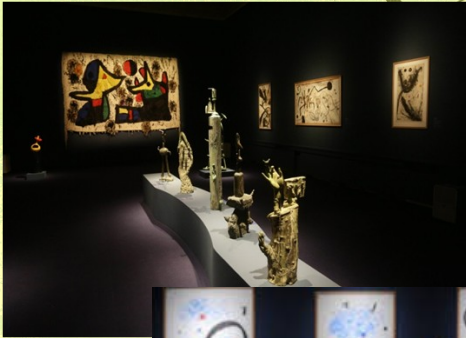
“MI, KATALONCI, VJERUJEMO DA MORATE BITI ČVRSTO NA ZEMLJI AKO ŽELITE VISOKO SKOČITI.” – Joan Miró

Joan Miró španjolski je slikar, kipar i keramički umjetnik apstraktno-nadrealističnih djela. u njegovim se djelima vidi utjecaj od pojave avangarde s početka 20. st. pa sve do romaničkog katalonskog slikarstva. U Parizu je ostvario kontakt s umjetnicima bliskima nadrealizmu; Picassom,

Tristanom Tzarom i Andreom Brenetonom. Počinje stvarati forme koje su rezultat igre umjetnikove mašte, humora i izvrnute stvarnosti koristeći oblike povezane u cjelinu preko neobičnih geometrijskih oblika. Nadahnuće je nalazio u

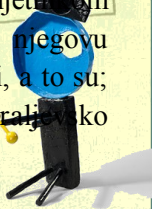
katalonskom selu, ali i baštini, s različitim temama: viječni ciklus života i smrti, seksualnost, plodnost, metamorfoza. Otvoreno je izražavao prezir prema konvencionalnim metodama slikanja.

Izložba „Joan Miró: remek-djela iz Fundacije Maeght“ po prvi put je, ne samo u Hrvatskoj već u ovom dijelu jugoistočne Europe, predstavila djela slavnog katalonskog umjetnika koja se čuvaju u Fondation Maeght u Saint-Paul-de-Vence. U Umjetničkom paviljonu, u Zagrebu predstavljeno je ukupno četrdesetak radova, a naglasak je stavljen na skulpture. Osim toga, predstavljene su i slike, litografije i tapiresirije. Ova izložba je prilika za upoznavanje još jednog jedinstvenog umjetnika koji je svojim djelima otvorio neke nove vidike umjetničkog izražavanja.

Njegov privatni život, za razliku od Picassova, bio je bez velikih potresa. Ništa mu nije bilo prepušteno slučaju, niti u dnevnoj rutini. Postojalo je određeno vrijeme za šetnju, za čitanje, za boravak s obitelji i za rad. Sav nered, svu anarhiju ostavljao je za svoje slike.

Imao je naviku čuvanja odbačenih predmeta i upravo je od njih počeo raditi skulpture. Ako ih je bojava, uvijek su to bile jarke boje, najčešće crvena, žuta i plava. Mnoge od njih izgledaju duhovito i nespojivo s umjetnikom koji je tada imao 75 godina, što nam potvrđuje njegovu neiscrpnu maštu. Neke od njih dostupne su na izložbi, a to su; Djevojka koja nestaje, 1968. i skulpture: Njezino kraljevsko veličanstvo, 1967. – 1968. godine.

Istočno od raja

Od 20. listopada do 30. studenog 2014. godine, Tehnički muzej Zagreb ugostio je jedinstvenu multimedijalnu izložbu pod nazivom „Istočno od raja“ koja nas je povela u neka jednostavnija vremena. Riječ je o retrospektivnoj izložbi najveće diskografske kuće bivše Jugoslavije, Jugotonu.

POVIJEST JUGOTONA

Jugoton je više od četiri desetljeća išao u korak sa svjetskim diskografskim kućama. Osnovan je 1947. godine u poslijeratnoj Jugoslaviji koja je žudila za obnovom gospodarstva, ali i društva, a glazba je uvijek bila

dobro rješenje. Iste te godine izlazi singlica s dvije dalmatinske skladbe "Ti tvoji zubići" i "Jedan mali brodić" u izvedbi "Zagreb Male Quinteta". Formalno, Jugoton prestaje postojati 1991. raspadom Jugoslavije, no od tada nastavlja svoj rad pod imenom Croatia Records.

VRIJEME VINILA

Izložba posjetiteljima nudi cjelokupno iskustvo proizvodnje ploča, od uređaja kojima su izvođači snimani, do načina umnožavanja ploča, a na kraju i prebacivanja sadržaja ploča na tada revolucionaran izum – kazete. Također, izložene su brojne fotografije, citati i naravno ploče kao svojevrsan testament minulog vremena.

PIŠE: Dora Slivar, 4.b

„ISTOČNO OD RAJA“

Simbolika naziva izložbe "Istočno od raja" najbolje pokazuje važnost Jugotona za bivšu državu jer, iako je bio istočno od zapadnog glazbenog raja, nije mnogo kasnio za zapadnjačkim trendovima, štoviše, stvarao je taj isti glazbeni raj unutar Jugoslavije. Budući da mi nismo imali priliku svjedočiti vremenu u kojem je Jugoton bio kreator glazbe i društva, bilo je lijepo barem na neko vrijeme vidjeti što je značilo ljudima koji su ga stvarali, ali i koji su uz njega odrastali.

Uspjesi kutinskog baleta...

PIŠE: Josipa Rendulić, 4.b

Uspjesi kutinskog baleta rastu iz godine u godinu, tako su ove 2015. balerine zablistale na međunarodnom natjecanju u Zagrebu te se izravno plasirale na svjetsko natjecanje koje će se održati u Poreču na kojemu će zaplesati preko 7000 plesača iz cijeloga svijeta. Osvojile su i 1. nagradu na Festivalu TREPS za Ples sa šalovima koji je pohvalio i predsjednik ocjenjivačkog suda, naš poznati koreograf Dinko Bogdanić.

KAKO JE SVE POČELO

U Kutini već osamnaest godina odjekuju zvuci klasične glazbe i na pozornici se izvode biseri iz bogate riznice klasičnog baleta pod vodstvom umirovljene profesionalne baletne umjetnice Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu, Vesne Kovačević. Djeca od najmanje dobi pa sve do studenata uče osnove klasičnog baleta, a svake godine kutinska publika ima priliku vidjeti neke od najznačajnijih baletnih klasika za koje se balerine marljivo pripremaju tijekom cijele godine. Prva predstava koja je predstavljena kutinskoj publici bila je *Trnoružica* u kojoj su uz balerine nastupili i prvaci baleta HNK Pavla Pećušak i George Stanciu. U posljednjih nekoliko godina izvodili su se *Ščelkuncik*, *Giselle*, *Labuđe jezero*, *Đavo u selu*... Naše su balerine gostovale i u mnogim hrvatskim gradovima: Zagrebu, Karlovcu, Selcu, Lovranu, Donjoj Stubici, Virovitici, Novskoj, Ogulinu,... a bile su počašćene i dolascima nacionalne baletne prvakinje Almire Osmanović i redateljja Jakova Sedlara.

USPJESI BALETA POU KUTINA

Osim u cjelovečernjim predstavama, kutinske su se balerine pokazale i na brojnim natjecanjima. Jedan od najomiljenijih plesova kao i jedan od zaštitnih znakova kutinskog baleta je *Arapski ples*, iz baleta *Ščelkuncik*, koji je na Festivalu TREPS 2013. godine oduševio publiku i žiri, osvojio nagradu za najbolji ples te je prema riječima organizatora i žirija imao program "savršene izvedbe, bez ijedne zamjerke, najbolju koreografiju, najbolju solisticu i najbolji umjetnički dojam" te je u samom startu ušao u program kao koreografija koja je ostvarila izravni ulazak na Gala večer.

Godina 2014. također je bila uspješna jer je Balet POU Kutina po prvi puta sudjelovao i na međunarodnom natjecanju DanceStar Croatia u Osijeku osvojivši tako dvije prve nagrade, za *Arapski ples* iz baleta *Ščelkuncik* u kategoriji grupe seniori i za ples *Pas de deux* iz baleta *Bajadera* u kategoriji duo/trio seniori.

FOTOGRAFIJE: Josipa Rendulić, Tessa Uroić, Helena Lujanović

BLISTAVA-2015.

Ove godine balerine su ponovno zablistale na međunarodnom natjecanju DanceStar Croatia koji se održavao u zagrebačkom Hypo centru i predstavile se sa *Španjolskim plesom* iz baleta *Labuđe jezero*, varijacijom *Nikije* i *Plesom sa šalovima* iz baleta *Bajadera*. Na natjecanju je nastupilo preko 1000 plesača iz 5 zemalja s 400 koreografija, a varijacija *Nikije* među njima osvojila je 3. mjesto i *Ples sa šalovima* 2. mjesto te su se ujedno te dvije koreografije kvalificirale na Svjetsko natjecanje u baletu koje se održava u Poreču i na kojem će sudjelovati preko 7000 plesača iz cijelog svijeta. 10. svibnja 2015. Balet POU Kutina osvojio je i prvu nagradu na Festivalu TREPS 2015. za *Ples sa šalovima* te nagradu izvan kategorije za savršeno otplesanu varijaciju *Nikije*. Djevojke su imale čast biti ocijenjene ocjenom Dinka Bogdanića, poznatog koreografa i plesača koji je bio i predsjednik ocjenjivačkog suda.

NAŠI UČENICI MEĐU PLESAČIMA

U istaknutoj baletnoj skupinom koja niže odlične rezultate nalaze se i neke naše učenice, koje odlično usklađuju svoje školske i izvanškolske aktivnosti, a među njima su i dvoje bivših učenika naše škole koji s lakoćom kombiniraju rad i ples.

NAJAVA PREDSTAVE

Početak lipnja, točnije 6.6.2015. u 19 sati kutinska publika mogla je pogledati premijeru *Bajadere* te oba nagrađena plesa i uživati u raskošnoj scenografiji i čarima Indije.

22. veljače 2015., u Los Angelesu, održana je dodjela najprestižnije filmske nagrade – Oskar.

PIŠE: Dora Slivar, 4.b

„DRUGA STRANA“ FILMSKOG OSKARA

Utrka za "zlatni kipić"

Iako 87. dodjela nije bila jubilarna, napetosti nije nedostajalo. Kao i svake godine, nagađanja o dobitnicima "zlatnog kipića" bila su brojna, no sama dodjela donijela je brojna iznenađenja. Dok su nominacije sugerirale trijumf filmova "Hotel Grand Budapest" i "Igre oponašanja", nagradu za najbolji film dobio je "Birdman", a redatelj filma Alejandro G. Inarritu dobio je nagradu za režiju.

Najbolji film - „Birdman“

Radnja "Birdmana" govori o glumcu koji se proslavio ulogom akcijskog junaka, a sada na zalasku svoje karijere želi pokazati svoju glumačku kvalitetu postavljanjem predstave na Broadwayu. Odabir Michaela Keatona za utjelovljenje glavnog lika nikako nije slučajna jer se i sam Keaton našao u sličnoj situaciji nakon što se proslavio ulogom Batmana. Čini se da je filmska kritika prepoznala crni humor kojim obiluje Birdman i zbog toga mu dala prednost pred odličnim filmom "Odrastanje"

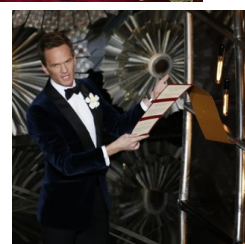
Druga strana Oskara

Na kraju dodjele, mnogo se više pričalo o brojnim zakulisnim igrama, nego o samim dobitnicima prestižne nagrade. Voditelja Neila Patricka Harrisa brojni su smatrali nekompetentnim za vođenje svečane dodjele, a za brojne negativne komentare na njegov račun vjerojatno je zaslužna i prošlogodišnja voditeljica Ellen DeGeneres koja je vrlo visoko postavila ljestvicu očekivanja od voditelja svečane dodjele Oskara. Također, brojne kritike upućene su i na rasnu jednoličnost nominiranih filmova. Jedini nominirani afričkoamerički film, „Selma“, koji govori o životu i djelu Martina Luthera Kinga i njegovoj borbi za rasnu ravnopravnost ostao je bez nagrade, ali i bez značajnijih nominacija. Marginalizacija žena u filmovima, nažalost, više nije novost, no glumica Patricia Arquette u svom pobjedničkom govoru istaknula je nepravdu nejednakih plaća žena i muškaraca koji obavljaju jednak posao. Akademija filmskih umjetnosti i znanosti ima mnogo posla do sljedećeg Oskara kako bi pokazala da marginalizacija određenih slojeva društva nikako nije nešto što žele promicati.

koji je sniman 12 godina, a prati odrastanje jednog dječaka od 5. godine do punoljetnosti.

Najbolje glavne i sporedne uloge

U ostalim istaknutim kategorijama nije došlo do većih iznenađenja. Tako je nagradu za najboljeg glavnog glumca dobio mladi britanski glumac Eddie Redmayne za ulogu Stephena Hawkinga u filmu "Teorija svega" koji na vrlo realan način prikazuje borbu s opakom bolesti ALS. Ipak, postavlja se pitanje, bi li Redmayne dobio nagradu da ne utjelovljuje jednog od najvećih fizičara današnjeg vremena jer je konkurencija u kategoriji najboljeg glavnog glumca bila vrlo jaka. Nagradu za najbolju glavnu glumicu dobila je Julianee Moore za ulogu u filmu "Still Alice" u kojoj portretira profesoricu i majku kojoj je diagnosticirana Alzheimerova bolest. Patricia Arquette dobila je nagradu za najbolju sporednu glumicu i tako "Odrastanju" priskrbila barem jednu od istaknutijih nagrada, a najboljim sporednim glumcem proglašen je J.K. Simmons za ulogu psihotičnog profesora u filmu "Ritam ludila"

Majstori

Jedan od najznačajnijih redatelja hrvatskog novijeg filma, Dalibor Matanić, predstavio se publici Pulskeg filmskog festivala 2013. godine sa svojim novim filmom, romantičnom komedijom *Majstori*.

Matanićev izlet u komediju

Sam je naglasio kako se zaželio lakših žanrova jer ne bi htio da ga gledatelji pamte samo po mučim temama, no teško je vjerovati da će se za par godina itko sjećati ovog pokušaja romantične komedije. Film govori o sredovječnoj kućanici Keki (Argeta Ćurković) koja revoltirana hladnim ponašanjem svog supruga Baje (Nikša Butijer) odlučila otputovati u dalmatinski gradić u kojem je provela lijepe trenutke bračnog putovanja. Baje se uputi za Kekom, a s njim „poskrivečki“ i nespretni majstor Ilija (Goran Bogdan), koji je ludo zaljubljen u Keku. U toj, vrlo skromnoj radnji, dolazi do raznih zavrzlama koje su namijenjene podizanju atmosfere filma, ali to im rijetko kad uspijeva. Zapravo se cijeli gledajući film ne možemo oteti dojmu kako je sve to samo isforsirani humor ispod kojeg se nalaze priče tužne svakodnevice likova. Glumci su svoje zadatke odradili korektno, ali ni to nije pridonijelo uvjerljivosti filma.

Hrvatske komedije ili kako privući publiku u kina

Romantične komedije doživljavaju svojevrsan povratak na scenu hrvatskog filma u želji da se publika vrati u kina, no za razliku od *Sonje i bika* koja je stereotipnom pričom o ljubavi Purgerice i Dalmatince postigla uspjeh kod publike, ali i kritike, za *Majstore* se to ne može reći. Stoga ni ne čudi što je već 6 mjeseci nakon kino premijere, film pušten u programu HRT-a jer je trebalo nekako pokriti gubitke troškova filma. Iako je svojim filmovima ostavio velik trag u hrvatskoj novijoj kinematografiji, klasikom *Blagajnica hoće ići na more* ili kontroverznom filmom *Kino Lika*, *Majstori* nikako nisu na razini tih filmova. Možda je ključni problem loš odabir žanra jer ova priča bi puno bolje zaživjela u obliku drame bez usiljenog humora. U svakom slučaju, svi ljubitelji Matanićevog opusa trude se potisnuti ovaj neuspjeli odlazak u humoristične vode i s nestrpljenjem očekuju novi uradak velikog redateljskog majstora.

PIŠE: Dora Slivar, 4.b

FILMSKE KRITIKE

Birdman(2014)

Glumci: Michael Keaton, Zach Galifianakis, Edward Norton, Amy Ryan, Naomi Watts, Emma Stone

Redatelj: Alejandro Iñárritu

Trajanje: 119 min.

Riggan Thomson (Michael Keaton) bivši je slavni holivudski glumac poznat po ulozi superjunaka Birdmana u hit-filmovima prije više desetljeća. Rigganu se pričinja glas Birdmana, koji ga kritizira, i onda vidi sebe u stanju levitacije sa sposobnošću telekineze. Riggan se nada da će ponovo ostvariti svoju karijeru pisanjem, režiranjem, i glumom u brodvejskoj adaptaciji kratke priče Raymonda Carvera Šta govorimo kad govorimo o ljubavi. Predstavu je producirao Rigganov najbolji prijatelj i odvjetnik Jake (Zach Galifianakis), dok je u glavnoj ulozi Rigganova djevojka Laura (Andrea Riseborough) i po prvi put na Broadwayju glumica Lesley (Naomi Watts). Rigganova kćer Sam (Emma Stone), bivša je ovisnica o drogama i ujedno njegova asistentica. Poruka je filma snažna i začuđuje me dubinom, ali i dozom cinizma i ironije, koja ide od klasične kritike holivudskoj mašineriji naspram kazališnoj perfekciji, do humora na vlastiti račun pa je i više nego jasno zašto je Keaton izabran za glavnu ulogu. Filozofski je dio najkreativniji poligon i u najdubljim slojevima filma sve je kritika današnjeg stila življenja, sustava koji promovira samo jednokratne zadovoljštine te nije nikakvo čudo što je osvojio ovogodišnji Oskar za najbolji film, kinematografiju, režiju i scenarij.

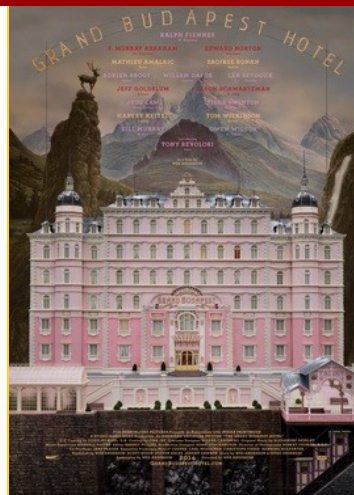
Grand Budapest Hotel(2014) ★ ★ ★ ★ ★

Glumci: Ralph Fiennes, Tony Revolori, F. Murray Abraham, Edward Norton, Mathieu Amalric, Saoirse Ronan, Adrien Brody, Willem Dafoe, Léa Seydoux, Jeff Goldblum, Jason Schwartzman, Jude Law, Tilda Swinton

Redatelj: Wes Anderson

Trajanje: 99 min.

Jedna djevojka čita memoare jednog pisca kraj njegovog groba. U memoarima se prisjeća putovanja u Grand Budapest Hotel 1968., koji se tada nalazio u fiktivnoj republici Zubrovci, europskoj alpskoj državi koja je tada već propadala zajedno s hotelom. Autor je tamo sreo starog vlasnika, Zero Mustafu, koji mu pak ispriča priču o avanturi koju je doživio u hotelu 1932. Te godine, mladi i neiskusni Zero je beznačajni uposlenik u hotelu u kojem dominira vratar Gustave H. Vlasnik hotela je nepoznat. Gustave ima afere sa starijim i bogatim gospođama, a kada jedna od njih, Madame D, umre pod sumnjivim okolnostima, sazna da mu je ostavila vrijednu sliku. To naljuti njenog sina, Dimitrija, te je Gustave ubrzo uhićen zbog sumnje da je ubio Madame D. Radnja ovog filma maštovita je i satirična. Film se zapravo odvija kao priča unutar priče unutar priče koju je zapravo jednostavno pratiti. Film je vrlo zanimljiv i na

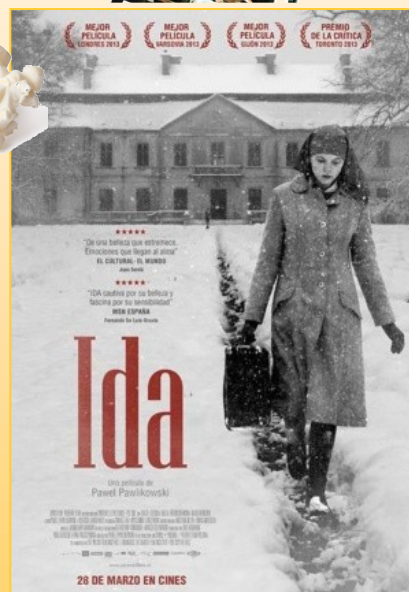
Ida(2014) ★ ★ ★ ★ ☆

Glumci: Agata Kulesza, Agata Trzebuchowska, Dawid Ogrodnik

Redatelj: Pawel Pawlikowski

Trajanje: 82 min.

Ida je priča o osamnastogodišnjoj djevojci Ani, koja živi u jednom samostanu u Poljskoj početkom šezdesetih godina prošlog stoljeća. Ona je korak od toga da postane časna sestra, kada saznaje da nije siročić, već da je njena teta Vanda živa. Upoznajući se s njom, otkriva svoje korijene. Ona je porijeklom Židovka, a pravo ime joj je Ida. Teta je ugledna poljska sutkinja koja je u službi komunizma i u ime države osuđuje svećenike i druge ljude koji su sudjelovali u progonu i pokrštanju Židova na smrt. Neočekivano otkriće o svom pravom identitetu pokreće Idu na putuje u poljsku unutrašnjost. Ona mora napraviti izbor između svog identiteta i religije koja joj je spasila život od nacista u Poljskoj tijekom Drugog svjetskog rata. Ova izvrsna priča o potrazi za istinom i vlastitim identitetom, ispričana je na zanimljiv način te potiče je u gledatelja emocije i razmišljanje o pitanju imamo li kontrolu nad svime što se u našem životu događa.

PIŠE: Ema Balgač, 4.b

Smijeh uz „Sladoled“

PIŠE: Gordana Gligić, 4.b

„Sladoled“ je nova komedija Mire Gavrana, jednog od najizvođenijih hrvatskih kazališnih pisaca u zemlji i inozemstvu u protekla dva desetljeća. Ta se komedija predstavila kutinskoj publici 24. studenog 2014. u Pučkom otvorenom učilištu.

TEATAR GAVRAN

Redatelj je predstave Boris Svrtan, hrvatski kazališni, televizijski i filmski glumac, uz kojeg se vežu brojne kako glumačke, tako i redateljske uspješnice. Teatar GAVRAN je i u ovom projektu okupio sjajnu glumačku ekipu koja se u ovoj toploj, tragikomičnoj priči, nimalo iznenađujuće, odlično snašla. Kutinsku su publiku dvije odlične hrvatske glumice, Mladena Gavran i Ana Vilenica, počastile dozom pozitivne energije, izvrsne glume u funkcionalnim dijalozima koji u nekoliko rečenica opisuju mijene likova u različitim životnim okruženjima.

ŽIVOT UZ SLADOLED

Sladoled je predstava koja predočava odnos majke i kćeri kojima je slastičarnica mjesto na kojemu razmatraju vlastite živote, povjeravaju se jedna drugoj uz čašicu sladoleda. Taj sladoled uvijek dođe u trenucima prijelaznih događaja u njihovim životima pa ih i upoznajemo kada kći kreće u vrtić, nakon toga se nosi s mučnim prvim danima škole ili otežava majci život buntovnim pubertetskim izljevima, dok ne dođu do trenutka odraslosti i starosti pa izmjenjuju savjete o odnosima s muškarcima koji im prolaze kroz život.

PROLAZNOST I LJUDSKOST

Iako komedija, šaljivim dijalozima u suštini nije cilj nasmejati, već prenijeti poruku o prolaznosti i ljudskosti. Učinkovita jednostavnost izvedbe i scene daju izvrsne temelje da kroz cijelih sat i pol (koliko i traje predstava) ne zijevnete ili pogledate na sat, već se na kraju, nakon zasluženog dugotrajnog pljeska, iznenadite da je zaista prošlo toliko vremena. Predstava je sinestezija kreativnosti, čudesne scenske kemije, tople priče koja osvještava da je upravo u svakodnevnim, običnim trenucima ljepota življenja. Preporuka za sve koji to ponekad zaborave!

TBF U KUTINI

Koncert se održao u kutinskom Športskom centru 8. studenog 2014. godine s planiranim početkom u 20 sati. Ovaj koncert za mlade i one koji se tako osjećaju, otmjeno je kasnio i trajao do 22 sata.

Svi koji su došli, mogli su uživati u pjesmama poznatog splitskog benda TBF, osnovanog 1990. godine. Specifični i necenzurirani stihovi popularnih izvođača bili su djelomično nerazumljivi zbog lošeg ton majstora što nije toliko smetalo malobrojnoj, ali očito vjernoj, publici. Iako je ulaz na koncert bio besplatan, građani našega Grada pojavili su se u malom broju koji, srećom, bio dovoljan za dobru zabavu uz pjesme rap-rock benda TBF.

758. obljetnica Grada Kutine proslavljena je, između ostaloga i besplatnim koncertom TBFa (The Beet Fleet) u organizaciji Turističke zajednice grada Kutine uz pomoć partnera.

PIŠE: Helena Lujanović, 3.b

Izvor fotografija: privatni; kutina.hr

S ENERGIJOM RACIONALNO

Intervju s dr. sc. Alenkom Kinderman Lončarević, svibanj, 2014.

Intervju vodile: Dora Slivar, 4.b i Dunja Pelin, 4.c

1. A: U kakvom Vam je sjećanju ostalo školovanje u Kutini?

Dr. sc. Alenka Kinderman-Lončarević: Ostalo mi je u jako lijepom sjećanju. Imala sam složan razred, nastavili smo se družiti i na fakultetu. Srednja škola mi je bila dosta teška, jako smo puno učili, ali kasnije smo shvatili da je sve to imalo svoj cilj i svrhu.

2. A: Je li Vam neki profesor ostao u posebnom sjećanju, i ako je, zašto?

Dr. sc. Alenka Kinderman-Lončarević: Budući da smo bili matematičko-informatički smjer i imali 8 sati matematike tjedno, u sjećanju mi je ostala profesorica Stanić koja je bila zahtjevna, ali i pedantna i dobro organizirana. Puno smo kod nje naučili. Imali smo i dobru profesoricu iz engleskog, profesoricu Grđan koja je također bila zahtjevna, ali smo i kod nje mnogo naučili. Fiziku nam je predavao profesor Odošašić.

3. A: Što Vas je potaklo na odabir baš ovog fakulteta?

Dr. sc. Alenka Kinderman-Lončarević: Mi sa 17,18 godina, kao i djeca danas, nismo baš imali predodžbu čime bi se mogli baviti u životu. Kad sam razmišljala o odabiru fakulteta, nisam imala toliko dostupnih informacija. Prijavila sam se na Geodeziju, Elektrotehniku i Rudarsko-geološki fakultet. Rudarski mi se činio najzanimljiviji zbog istraživanja zemljine kore i unutrašnjosti. Također sam razmišljala o mogućnosti zaposlenja nakon fakulteta. Privukla me mogućnost daljnjeg usavršavanja i sigurnog posla u INI.

4. A: S obzirom na to da manji broj žena upisuje Rudarsko-geološko-naftni fakultet, je li Vam bilo teže uspjeti?

Dr. sc. Alenka Kinderman-Lončarević: Nije mi bilo teže uspjeti, iako sam studirala u teškom, ratnom razdoblju. Bilo je nekoliko šaljivih primjedbi od strane profesora, ali ništa zlonamjerno.

5. A: Kakva su Vaša iskustva studiranja u inozemstvu i mislite li da je našim studentima teže uspjeti izvan Hrvatske?

Dr. sc. Alenka Kinderman-Lončarević: Kad sam bila na trećoj godini fakulteta, slušala sam predavanja jednog jako zanimljivog profesora koji je rekao da ima jedan projekt u suradnji s Italijom i sveučilištem La Sapienza u Rimu. Upozorio je da će biti puno posla, no to me nije spriječilo da se prijavim, i tako je počela moja suradnja sa sveučilištem La Sapienza. Svidjelo mi se što je procedura upisa doktorata bila mnogo jednostavnija nego u Hrvatskoj. Učinilo mi se da se profesori u Rimu više brinu za studente. Učila sam talijanski za vrijeme fakulteta, no kasnije ga nisam koristila pa sam puno toga zaboravila, tako da je jezik bio velika barijera. Kasnije sam pohađala tečaj talijanskog u Rimu što mi je uvelike pomoglo.

6. A: Kako je Vaše područje energetika, kako vidite razvoj Hrvatske u tom pogledu, s obzirom na to da je našim građanima energija sve skuplja?

Dr. sc. Alenka Kinderman-Lončarević: Teško je donijeti generalnu procjenu. Kad se uspoređi cijena naše energije s cijenom energije u Europi, naša je energija ipak jeftinija. Puno koristimo domaće resurse, imamo jako velike hidropotencijale. U Hrvatskoj postoje brojni projekti koji su vezani uz korištenje obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitost, ali ti su projekti izrazito skupi.

7. A: Smatrate li da su obnovljivi izvori energije budućnost i u našoj državi?

Dr. sc. Alenka Kinderman-Lončarević: Svakako bi trebali biti, ali uz ispravne planove i programe koji bi trebali biti definirani na državnoj razini.

8. A: Kako Vam je uže područje energetika otoka, možete li nam reći na čemu trenutno radite i na koji način se može poboljšati kvaliteta života na našim otocima?

Dr. sc. Alenka Kinderman-Lončarević: U zadnjih par godina razvili smo posebne planove razvoja energetske opskrbe otoka. Opskrba otoka energijom vrlo je specifična zbog njihove izoliranosti. U zadnjih 5 godina radili smo planove za Brač i Hvar, zabilježili smo potrošnju u području kućanstva i industrije. Primijetili smo da su otoci veliki potrošači električne energije jer ne koriste druge energente. Bitan čimbenik je i turizam. Onda to sve skupa pokušavamo prilagoditi razvoju energetskih planova.

9. A: Mnogi danas u kućanstvima pokušavaju uštedjeti energiju. Što biste preporučili, koji su načini uštede najučinkovitiji?

Dr. sc. Alenka Kinderman-Lončarević: Ovisi o stambenom objektu. Danas je nemoguće spriječiti stalni porast potrošnje u kućanstvima. Moderna tehnologija uvelike pridonosi porastu potrošnje pa bismo trebali voditi računa o isključivanju aparata. Doduše, potrošnja energije za kuhanje se tri puta smanjila u odnosu na prije 10 godina (smijeh).

10. A: Na kojoj je razini ekološka osviještenost u Hrvatskoj u pogledu potrošnje energije?

Dr. sc. Alenka Kinderman-Lončarević: Mislim da osviještenost raste. Brojni projekti su potakli ljude da počnu ekološki razmišljati. Smatram da je dobro što edukacija počinje već u osnovnim i srednjim školama.

11. A: Što može običan građanin poduzeti u svakodnevnom životu u pogledu očuvanja energije, ali i okoliša?

Dr. sc. Alenka Kinderman-Lončarević: Mora racionalno i pažljivo trošiti energiju. Bitne su male stvari, poput gašenja svjetla i zatvaranja grijanja.

12. A: Primijetili smo da zbog posla mnogo putujete. Možete li nam reći gdje stoji naša država u pogledu energije u odnosu na države koje posjećujete?

Dr. sc. Alenka Kinderman-Lončarević: Kao mlada članica EU, lagano se odmičemo od država Jugoistočne Europe. Morali smo mnogo toga unaprijediti da se prilagodimo standardima EU. Također, uspjeli smo jako puno toga restrukturirati u zadnjih deset godina u energetske sektoru. Naše tvrtke postale su konkurentnije na europskom tržištu.

13. A: Mnogo radite i putujete. Uspjevate li uskladiti poslovne obaveze s privatnim životom?

Dr. sc. Alenka Kinderman-Lončarević: To je jako lijepo pitanje. Intenzivno putujem posljednje tri godine. Smatram da je izuzetno bitna podrška obitelji, iako je to teško, posebno za djecu. Bez toga, ništa od ovog ne bi bilo izvedivo.

14. A: Što biste poručili mladima koji žele upisati Rudarsko-geološko-naftni fakultet?

Dr. sc. Alenka Kinderman-Lončarević: Situacija se promijenila u odnosu na vrijeme kad sam se ja upisivala, tako da smatram kako ni upis tog fakulteta više ne može garantirati siguran i dobar posao. Ipak, fakultet ima kvalitetan program i način edukacije gdje se možete profilirati u nekoliko pravaca. Svakako bih ga preporučila svima koje to zanima.

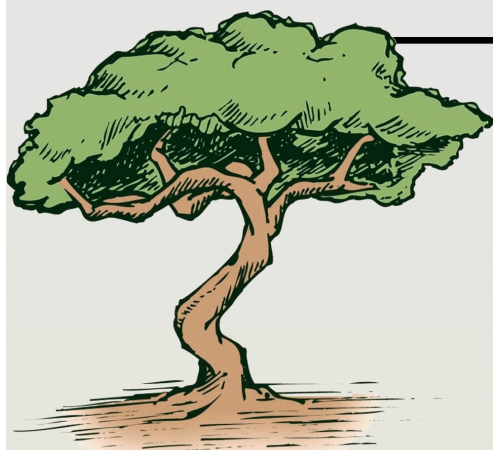
15. A: Za kraj, recite nam što smatrate ključnim osobinama za uspjeh?

Dr. sc. Alenka Kinderman-Lončarević: Ponajprije, važna je podrška obitelji i okoline. Zatim, kreativnost, upornost i izdržljivost. Također, smatram bitnim i poznavanje jezika, posebno stranih.

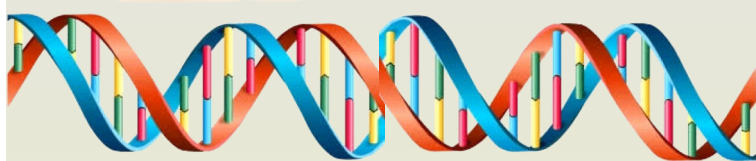

Najprofesor već drugi put!

Razgovarala: Dunja Pelin, 4.c

Prije dvije godine portal srednja.hr pokrenuo je projekt: «Ocijeni profesora», u kojem je naš profesor Dalibor Sumpor već drugu godinu izabran za omiljenog profesora, a ocjena je – čista petica. Profesor Sumpor uspješno i zanimljivo predaje biologiju već 15 godina. Svima onima koji ga još nisu upoznali, Augustin pruža tu priliku u ovom intervjuu, nadajući se da će i oni koji ga poznaju o njemu saznati nešto novo.

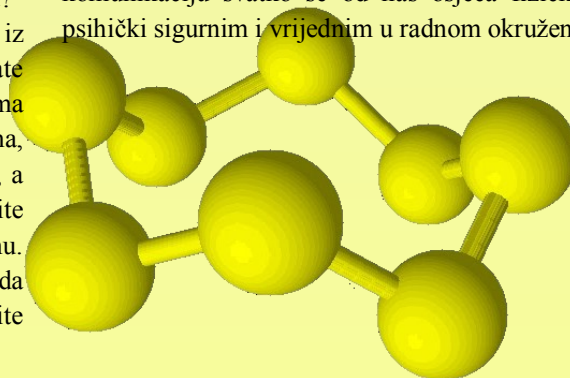
AUGUSTIN: Što smatrate najvažnijim osobinama koje dobar profesor treba imati?

PROF. SUMPOR: Biti nastavnik jedno je od najizazovnijih i najljepših zanimanja. Oni koji to jesu ovo razumiju i bez dodatnog objašnjenja. Ovome treba dodati i – jedno od najodgovornijih. I zaista, obrazovati i odgajati mlade generacije nije jednostavan posao. Za to ne postoji „kalup“. O vama ovisi hoćete li i u kolikoj mjeri biti dobar nastavnik. Ako to zaista želite biti, prvo što trebate napraviti jest da izađete iz tog „kalupa“. U postizanju ovog cilja nije dovoljno samo poznavanje izvrsnih predavačkih tehnika i vještina, treba zaslužiti poštovanje učenika, a to vas neće naučiti na fakultetu i na praksi. Uspostavljanje dobrog odnosa s učenicima vrlo je važno za podizanje razine funkcionalnosti satova. Ukoliko ne znate kako se povezati s učenicima, oni, jednostavno, neće ni slušati ono o čemu govorite, koliko god se profesor trudio da bude zanimljivo. Pravu strategiju nećete ostvariti zato što ste vi najpametniji nastavnik koji ih uči svemu i svačemu (jer mnogo je takvih), već zato što ćete privući njihovu pažnju i što ćete uspjeti da ih naučite novim stvarima, a da im to ne predstavlja teret i obavezu. Ovo nije tako jednostavno, međutim, nije ni neizvedivo. Naprotiv. Potrebno je samo puno ljubavi prema vlastitom poslu, strpljenja, kreativnosti i mašte. Otkrit ću vam nekoliko korisnih savjeta stečenih u petnaestogodišnjem radu. Neka predavanja budu drugačija. Ako u pogledu svojih učenika vidite dosadu i pitanje: „Koliko još do zvona?“ jasno vam je da u nečemu griješite. Dakle, promijenite nešto. Izadite iz okvira škole i uobičajenih pravila. Usporedite pojmove koje objašnjavate sa stvarima koje su vezane uz svakodnevni život, s nečim što je njima blisko i zanimljivo. Ako napravite pogrešku, podijelite to s učenicima, ljudski je griješiti. Iskrenost će svakako poučno djelovati na učenike, a utjecaj će pozitivno i na uspostavljanje bližeg odnosa s njima. Budite iskreni. Zamijenite mjesta. Pokažite im da su i oni vas naučili nečemu. Aktivno pratite njihov način razmišljanja. Maksimalno se trudite da budete nastavnik, metodičar, pedagog i psiholog. Ukoliko izostavite samo jedno, učinak neće biti isti.

AUGUSTIN : Kako biste ocijenili svoju komunikaciju s učenicima?

PROF. SUMPOR: Mišljenja sam kako unatoč ponekim konfliktnim situacijama, koje su doista rijetke, razvijam dobru komunikaciju sa svojim učenicima. Svjestan sam kako je bitan segment nastavnog rada komunikacija na kojoj treba uvijek raditi i uvijek treba težiti tzv. win-win rješavanju problema. Često kombiniram viceve ili smiješne anegdote s građivom. Učenici vole kada ste duhoviti, ali i empatični. U tom smislu trudim se znati nešto više o njihovu životu, ali nastojim, koliko god to mogu, ne biti previše prijateljski nastrojen, neophodna distanca treba se održati kao i poštivanje njihove privatnosti. Uz dobru komunikaciju svatko se od nas osjeća fizički i psihički sigurnim i vrijednim u radnom okruženju.

AUGUSTIN : Što najviše cijenite kod učenika?

PROF. SUMPOR: Učenici dolaze iz različitih sredina, s različitim kulturnim, radnim, razvojnim i društvenim navikama. Niti jedan razred ne može učinkovito funkcionirati ako učenici ne uvažavaju posebne kvalitete koje svaki pojedinac unosi u odnos. Cijenim kod učenika ako znaju što žele i mogu to tražiti na takav način da ne povrijede druge, učenike koji su se sposobni kontrolirati, kojima je važno riješiti problem, a ne "pobijediti", koji poštuju druge i traže to za sebe, iskazuju svoja očekivanja jasno i pozitivno, izriču prigovore (kritike), ali preuzimaju i odgovornost za svoje riječi i djela te su se spremni ispričati kada pogriješe.

AUGUSTIN: Mislite li da naš obrazovni sustav pruža mogućnost razvijanja kritičkog i slobodnog mišljenja na nastavi?

PROF. SUMPOR: Hm...mislim da to pruža više na papiru nego u praksi, ali u posljednje vrijeme uviđam kako ima sve većih odnaka u pozitivnom smjeru. Nekritičko mišljenje, a takvo je danas najčešće, voli jasne misaone obrasce i podjele tipa: istina-neistina, dobro-zlo, lijepo- ružno. U tom smislu uz one koji su nam slični (i koji nas zato vole) slabo se možemo obogatiti u bilo kojem segmentu života. Dok mladi još nisu obuzeti predrasudama, mogu najlakše naučiti koliko se različitosti mogu dopunjavati i podupirati u svrhu zajedničkog dobra, ne oponašajući i nekritički prihvaćajući ono što drugi misle, već promišljajući. S tim ciljem korisno bi bilo obrazovanje osloboditi predrasuda i "steriliziranja". O svemu se treba smjeti govoriti, razgovarati i raspravljati jer sve treba biti podložno razložnom opravdanju i odbacivanju.

AUGUSTIN: Što biste savjetovali učenicima za lakše i brže učenje biologije (i ostalih predmeta)?

PROF. SUMPOR: Nema jednostavnog pravila, jer je i psihologija tu napredovala. Oni čiji je stil učenja dominantno auditivni lakše će učiti i bolje pamtiti gradivo ako tijekom učenja pričaju sa sobom ili roditelju "objašnjavaju" ono što uče. Pomoći će im i izlaganje važnih informacija, korištenje riječi koje ih asociraju na gradivo. Ako ste dominantno kinestetičkog stila pri usvajanju gradiva pomoći će čitanje naglas, najlakše ćete učiti zapisivanjem te će vam pomoći ako najvažnije informacije iz gradiva napišete nekoliko puta. U učenju pomaže i podvlačenje važnih informacija u tekstu. Ako ste dominantno vizualnog stila, usvajate nove informacije čitanjem, promatranjem grafičkih prikaza ili gledanjem demonstracije. Kako bi lakše učili, pomoći će vam zapisivanje na kartice, učenje pomoću tablica, mentalnih mapa. Kada se ovaj tip učenika susretne s nečim novim, draže im je pročitati upute za korištenje nego slušati objašnjenja. No kako biste što kvalitetnije učili, upamtite da "štrebanje" u zadnji čas ili učenje dok ste umorni ili neraspoloženi neće imati previše učinka.

AUGUSTIN : Uočavate li kakve kolektivne probleme današnje mladeži?

PROF. SUMPOR: Općenito: teškoće vezane uz školski neuspjeh, anksioznost, niski stupanj samopouzdanja, poremećaje pažnje. Nezainteresiranost za realne životne probleme, nerazumijevanje potrebe za empatijom i tolerancijom, prešućivano nasilje.

AUGUSTIN : Što mislite, koje su najvažnije lekcije koje ne možemo naučiti u školi?

PROF. SUMPOR: Iako škola pruža dobru bazu za vertikalno obrazovanje, mnogi će započeti raditi u različitim tipovima radnih okruženja. Ono što najviše nedostaje mladim ljudima kada završe srednju školu ili fakultet, iako se nastoji napredovati u tom pogledu, su društvene vještine i znanja, odnosno pripremljenost za život.

AUGUSTIN : Kakvo je bilo Vaše srednjoškolsko obrazovanje? Imate li možda kakvu anegdodu?

PROF. SUMPOR: Klasična vertikala, uvijek s potvrđivanjem da se mora i može bolje. Završio sam osnovnu školu u Kutini, kao i srednju školu za kvalifikaciju prirodoslovno-matematičkog tehničara. Anegdodu? Iako sam bio odlikaš, znao sam da kad biću vrlo nestašan, ali prošlost je najbolje ostaviti gdje i pripada.

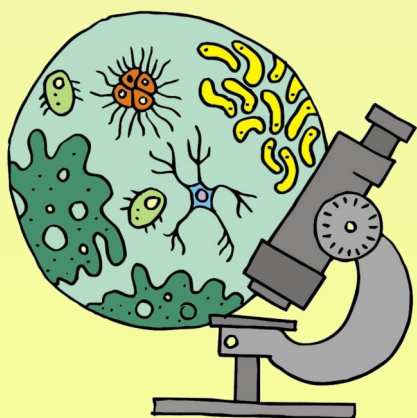

AUGUSTIN : Što Vas je motiviralo da studirate biologiju?

PROF. SUMPOR: Uvijek sam se htio barem malo približiti i spoznati ono što mi biolozi zovemo *tajna života*. Biologija je fascinantna znanost i uvijek se nešto novo otkriva, pobija ili iskazuje na novi i drugačiji način. Biologija ne trpi predrasude, neznanje i zatvorenost. U tome je onaj žar zbog kojeg se opredijeliš za takvu struku.

AUGUSTIN : Što biste poručili učenicima naše škole koji planiraju studirati biologiju?

PROF. SUMPOR: Biologija je jedna od najdinamičnijih i najznačajnijih znanstvenih disciplina današnjice. Pronalaženje rješenja za neke od ključnih problema suvremenog čovječanstva nude upravo istraživanja u biologiji s pretpostavkom održivog života čovjeka na Zemlji. Morate osjećati biologa u sebi. Ako se opredijelite za nastavnički studij, ili pak inženjerski, morate biti neprestano spremni za nove izazove na radnom mjestu i za cijeloživotno obrazovanje.

ČITANJE-RECEPT ZA NAPREDAK

INTERVJU S GLUMICOM VLASTOM RAMLJAK

Županijska smotra LiDraNo i ove 2015. godine pokazala se kao odlična prilika da učenici osnovnih i srednjih škola Sisačko-moslavačke županija pokažu svoje stvaralačke sposobnosti, ali i da upoznaju brojne cijenjene poznavatelje struke čiji će im konstruktivni savjeti, svakako, pomoći u daljnjem razvijanju svojih potencijala. Ondje smo, kao novinari i sudionici ove smotre koja se održala u Kutini, imali priliku popričati s glumicom Vlastom Ramljak, profesoricom na Akademiji dramskih umjetnosti u Osijeku i članicom ansambla Drame Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu koja je na Županijskoj smotri LiDraNo 2015. sudjelovala kao državna povjerenica i predsjednica povjerenstva za scenski izraz. U kratkom razgovoru, otkrila nam je zašto je odlučila studirati na ADU, koje su joj najdraže uloge koje je glumila te odgovorila na vječno pitanje: kazalište ili film.

PIŠE: Dora Slivar, 4.b

Augustin: Zašto ste se odlučili studirati glumu?

Vlasta Ramljak: Joj (smijeh), kad je to bilo! Moje dvije velike ljubavi su oduvijek bile kazalište i književnost, što zapravo, jedno bez drugoga ne ide pa je ADU bila logičan slijed. Već godinama radim i kao profesor govora na ADU čime sam objedinila sve što volim.

Augustin: Što mislite o LiDraNnu, može li to biti dobar "rasadnik" budućih glumaca?

Vlasta Ramljak: Svakako, jer kad se na prijemnom ispitu iz glume na Akademiji pojave sudionici LiDraNa mogu točno reći što su izvodili. Sjećam se kad je Doris Pinčić došla na prijemni pa sam ju pitala za njezin nastup s LiDraNa, bila je skroz začuđena što je se sjećam. Općenito, puno djece koje sam pratila na LiDraNu, u samoj završnici, upisuje glumu i onda dođe do toga da smo kolege.

Augustin: Budući da ste do sada u svojoj bogatoj karijeri odigrali brojne uloge, možete li izdvojiti neke koje su vam ostale u posebnom sjećanju?

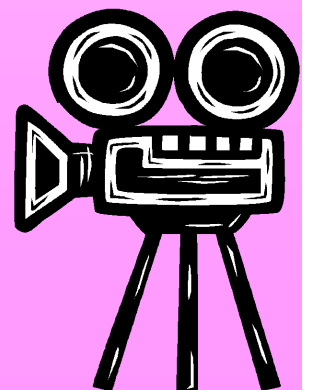
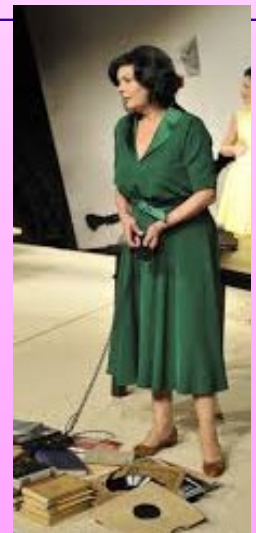
Vlasta Ramljak: Imam puno uloga koje su mi najdraže, ali izdvojila bih ulogu Caterine u *Kroćenje goropadnosti* Williama Shakespearea, Glorije u *Gloriji* Ranka Marinkovića, Agneze u *Pustolovu pred vratima* Milana Begovića, Lady Macbeth u *Macbethu* Williama Shakespearea i Medeje u Mađarskoj *Medeji* Árpada Göncza. To su sve bile velike i zahtjevne predstave i bio je izazov raditi na njima.

Augustin: Sve što ste nabrojali su kazališni komadi, znači li to da vam je draže igrati u kazalištu nego na malim ekranima?

Vlasta Ramljak: Uvijek, kazalište je umjetnost. To je jedna posebna forma, za mene će kazalište uvijek biti užitak, gušt i ljubav.

Augustin: Za kraj, što biste savjetovali učenicima koji žele upisati ADU?

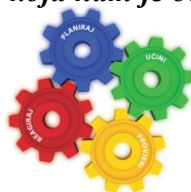
Vlasta Ramljak: Neka čitaju što više jer svaki talent je sporedna stvar. Potrebno je puno rada, to govorim i svojim studentima. Talent je pretpostavka da možemo nešto, ali što veći krug obrazovanja netko ima, bit će bolji glumac. Prihvatite se literature, bit ćete puno bogatiji ljudi duhom, ako čitate.

Kako, kada i gdje potražiti psihološku pomoć?

Mnogim adolescentima teško je nositi se s teškoćama odrastanja i problemima koji se javljaju u njihovim domovima, školi, interakciji s prijateljima i/ili obitelji i sl. Važnost rješavanja tih problema i pružanja profesionalne psihološke pomoći i podrške u ranom stadiju uvidjeli su i profesori naše škole. Kako bi obavijestili učenike da takva pomoć postoji razgovarala sam s profesoricom psihologije Matijom Bojić koja nam je odgovorila na par pitanja:

INTERVJU VODILA: Helena Lujanović, 3.b

1. Tko je došao na ideju o savjetovalištu za učenike škole i kada?

Ideja i potreba za savjetovanjem je postojala i ranije, no realizirala se u dogovoru s ravnateljem i pedagoginjom u školskoj godini 2011./2012. kada se za to oslobodila satnica.

2. Kada Vam se učenici mogu javiti sa svojim problemima i gdje?

Savjetovanje se provodi utorkom 2. i 8. sat, a učenici se mogu za dogovor obratiti meni direktno (utorcima) te pedagoginji ili razrednicima u druge dane kada ja nisam u školi. Budući da nastavu imam u učionici broj 23, učenici me mogu potražiti u njoj, kabinetu 22 ili u zbornici. Termin savjetovanja nalazi se i u školi na oglasnoj ploči te na internetskim stranicama škole.

3. S kakvim Vam se najčešće problemima učenici javljaju? Jesu li oni uobičajeni za današnju mladež?

Problemi s kojima se učenici javljaju uključuju uobičajene poteškoće na koje mladi nailaze - organizaciju vremena, motivaciju za učenje, razvoj efikasnijih strategija učenja, ispitnu anksioznost, tremu, suočavanje sa stresom, odabir fakulteta, poteškoće u odnosima s prijateljima, vezama ili obitelji, prekidi veza i prijateljstava, poteškoće u komunikaciji, impulzivnost, nedostatak samopoštovanja, zabrinutost, zaokupljenost fizičkim izgledom, suočavanje s gubitkom bliske osobe te općenito prevladavanje razvojnih izazova s kojima se susreću adolescenti u prelasku iz razdoblja djetinjstva u odraslost. Ukoliko je riječ o većim poteškoćama, učenici su obično već uključeni u dodatni tretman izvan škole, ovisno o prirodi poteškoća. U školi, kroz savjetovanje te angažiranost svojih razrednika i pedagoginje, dobivaju dodatnu potporu.

4. Je li učenicima teško otvoriti se prvenstveno svojoj profesorici psihologije?

Moram priznati da mi je teško odgovoriti na ovo pitanje jer najveći broj učenika koji se javljaju dolaze na svoju inicijativu i stoga su otvoreni za suradnju. Dakle, sami prepoznaju problem i vrlo odgovorno traže pomoć u njegovu rješavanju. Dio učenika dolazi na preporuku razrednika ili pedagoginje i obično su i oni otvoreni za razgovor, barem o specifičnom problemu zbog kojega su upućeni. Ipak, čini mi se kako upravo to što me poznaju kao nastavnika povećava vjerojatnost da će se učenici javiti jer postoji direktan kontakt i više prilika za dogovor, dok me učenici kojima ne predajem ne poznaju pa ne znaju kome bi se obratili ili im je teže obratiti se nepoznatoj osobi.

5. Što najviše po Vašem mišljenju, sprječava učenike da Vam se obrate? Kako se to može promijeniti?

Jedan od mogućih razloga je to što me dio učenika ne poznaje. To bi se moglo promijeniti češćim interakcijama s razredima u kojima nemam nastavu kroz posjete satovima razrednika ili pedagoško-psihološke radionice. Do sada je to, nažalost, organizacijski bilo teško realizirati. Nadam se da će se otvoriti prilika za ovakvo upoznavanje. Dio razloga zbog kojih učenici ne traže pomoć vjerojatno su i negativni stavovi prema psihološkoj pomoći - strah od stigme, briga što će drugi reći o nama, uvjerenje o neučinkovitosti psihološke pomoći, nelagoda pri otvaranju nepoznatoj osobi. No, čini mi se kako se stvari u tome pogledu ipak mijenjaju te da društvo općenito, pa tako i naši učenici, polako osvještavaju važnost psihološke dobrobiti za uspješno funkcioniranje u životu.

U razgovoru mi je profesorica Bojić također ukazala na oblike na razlike između problema adolescenata nekada i danas te objasnila da zapravo nema velike razlike. Na pitanje o internetskom nasilju, objasnila je da je ono češće od drugih oblika nasilja i najčešće anonimno, ali da i većina učenika osuđuju takav oblik nasilja:

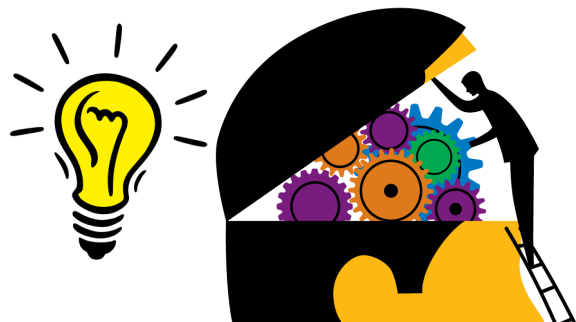

6. Razlikuju li se problemi mladih danas, sa onim problemima s kojima su se susretali mladi u vaše vrijeme?

Ne bih rekla da ima nekih velikih razlika – promjene koje se događaju u fizičkom, emocionalnom, socijalnom i kognitivnom aspektu u adolescenciji i u moje su vrijeme bile prilično izazovne, a takve su i sada. Što se tiče oblika komunikacije, tu svakako postoje razlike. Velik dio komunikacije mladih s vršnjacima danas se odvija putem društvenih mreža. Nažalost, dio ovakve komunikacije su i nepoželjna ponašanja. Određeni oblici nasilja su postojali oduvijek, no internet i društvene mreže omogućile su još jedan medij kroz koji se ono provodi. Zapravo, rekla bih da je nasilje postalo „dostupnije“ – može se događati u bilo koje vrijeme, nema direktnog kontakta s osobom koju se vrijeđa, može se biti anonimna što počinitelja oslobađa odgovornosti, informacija se u trenutku širi, a publika, koja je bitan čimbenik vršnjačkog nasilja, postala je puno veća. Sve ovo, kao i važnost koju komunikacija i druženje putem društvenih mreža imaju za mlade, čini ih posebno izloženima i osjetljivim na ovaj oblik vršnjačkog nasilja. Kroz nastavu psihologije povremeno se dotaknemo ove teme i moram reći da mnogi mladi prepoznaju ovaj problem i osuđuju nasilje. Isto tako postoji potreba za još većim osvještavanjem – primjerice, što sve može izazvati neki komentar makar početna namjera i ne mora biti loša, isticanje važnosti zaštite privatnosti, razumijevanje da je i pasivno promatranje jedan oblik sudjelovanja u nasilju i slično. Na svaki oblik nasilja važno je reagirati, jasno iskazati kako ga ne odobravamo te obavijestiti odrasle o tome što se događa.

7. Što možete poručiti mladima kako bi se lakše nosili sa svojim problemima?

Prije svega željela bih čestitati mnogim mladim osobama koje su se kroz život susrele s doista teškim situacijama no nalaze načine kako ih prevladati. Nije lako biti adolescent, no s druge strane to je razdoblje u kojem mnogo naučimo o sebi, tako da su povremeni „košmari“ kroz koje adolescent prolazi zapravo očekivani, a bavljenje sobom, što je karakteristično za adolescenciju, i preslagivanje svojih kockica otvara mogućnosti za osobni razvoj. Različiti smo, tako da će svakome nešto drugo biti od pomoći u težim trenucima. Sjetite se svojih jakih strana i uspjeha i ohrabrite se. Kada nam se neki problem čini jako teškim, možemo pokušati razmisliti kako ćemo na njega gledati nakon godinu dana ili 5 godina. Važna je i podrška bliskih ljudi: obitelji, prijatelja. Osim što im se možemo obratiti kada je nama teško, pomaganje njima i, općenito, ponašanje usmjereno na dobrobit drugih i nama samima pomaže da se osjećamo bolje. Također, mislim da je važno sjetiti se da iako nam se to tako ne čini, uvijek imamo izbora i najčešće nismo potpuno bespomoćni – ako doista ne možemo mijenjati okolnosti i riješiti problem, možemo promijeniti svoju interpretaciju i doživljaj tih okolnosti. Kada poteškoće postanu prevelike obratite se roditelju, razredniku, pedagoginji, meni ili nekoj drugoj odrasloj osobi u koju imate povjerenja. Iskoristila bih ovu priliku i za informiranje učenika o Psihološkom centru Tesa, na čijim internetskim stranicama (<http://www.tesa.hr/default.asp>) možete pronaći članke i savjete za različite probleme vezane uz psihološko zdravlje, a osim toga, Tesa nudi i mogućnost internetskog te telefonskog savjetovanja. Bitno je istaknuti da psihološka pomoć nije namijenjena isključivo osobama koje imaju psihičke poremećaje, već svakoj osobi koja se u određenom životnom razdoblju suočava s teškim situacijama i izazovima. Netko je jednom rekao kako tražiti pomoć nije znak slabosti, već hrabrosti i odgovornosti. Ponekad je već samo to što nas netko sasluša dovoljno da se osjećamo bolje.

Zahvaljujem profesorici psihologije Matiji Bojić što je odvojila vremena kako bi učenike naše škole upoznala s ovom, u naše vrijeme, sve važnijom tematikom.

60 GODINA RUKOMETA U KUTINI

Piše: LUCIJA PREBEG, 4.B

7. studenog 2014. u Sportskom centru Kutina proslavljen je 60. rođendan Rukometnog kluba Moslavina.

Početak proslave i Svečana sjednica

Sve je započelo bojenjem plave točke na trgu kako bi podsjetila građane na 60 godina postojanja RK Moslavine. Tokom cijelog dana održale su se brojne manifestacije: utakmice, glazbeni nastupi, nagradne igre... Održana je i Svečana sjednica na kojoj su se dodijeljivale nagrade najuspješnijim predstavnicima i sportašima kluba.

Utakmice za pamćenje

Kao uvertira odigrala se utakmica veterana Moslavine i Hrvatskog rukometnog saveza. Rukometni savez predstavljali su: Slavko Goluža, Nikša Kaleb, Zvonimir Bilić, Goran Šprem i dr. , a kao poslastica večeri igrala se utakmica između prvoplasirane Moslavine i drugoplasiranih Križevaca. Bila je to vrlo teška i utakmica u kojoj je RK Moslavina odnijela pobjedu rezultatom 33:29 i tako obranila svoje prvo mjesto na tablici.

Naši učenici - rukometaši

Ovaj događaj važan je za našu školu jer su u utakmici sudjelovali i naši učenici. Najviše su se među njima istaknuli Domagoj Pleše s 11 i Matija Vidoš sa 6 golova. Osim njih, važno je spomenuti Tomislava Petrekovića, Karla Kligla i Bornu Peršića koji su također bili u prvom sastavu rukometne momčadi. Rukometna je tradicija u Kutini vrlo duga, a sudeći prema uspjesima i broju mladih rukometaša možemo očekivati još više okruglih obljetnica.

ŠKOLSKI BISERI...

Matematika

Učenica: (ulazi osunčana u razred)
Prof.: Jel' se ti to kvarcaš ili doma krumpire kopaš?

Učenica- Ma, Klaudija će mi oko ovog zadatka pomoć'.
Prof.- Auff, ne znam baš.
Klaudija: Dobro profesorice, a dobre smo si bile.

Hrvatski

Prof.: Naziv Ujevićeve zbirke: Lelek sebra, znači jauk roba.
Učenica: A šta nije onda odmah tak' nazv'o zbirku.

Profesor: Koja je razlika između riječi: spasilac i Spasitelj.
Učenica: Spasiocu se moliš u vodi, a Spasitelju na suhom.

Geografija

Prof.: Koliko Hrvatska ima stanovnika?
Učenica: 42 mil.

Prof.: (pokazuje sliku Hrvatske Narodne banke) Što nam je to?
Učenik: HNK

Biologija

Prof.: Prestanite se slikati pod satom.
Učenica: Ma slika mi krajnike. Bolesna sam.

Izborna matematika

Učenik: Jel' mogu ja doć' pomoć'?
Prof.: Ti ne možeš pomoć' ni sam sebi.

Povijest

Prof.- Gdje su Nijemci potpisali kapitulaciju?(U Francuskoj)
Učenica- U vlaku.

Prof.- Pa šta je Franjo Josip za Hrvate?
Učenica- Državni neprijatelj.

Fizika

Prof.- Tko je bolji, Newton ili Galileo?
Učenica- Pa da je Newton bolji ne bi se ona emisija zvala Galileo.

Filozofija

Prof.: Mislim on govori da je on u životu 3 ili 4 puta došao do tog jednog.
Učenica: Ja mislim da je on to sebi nešt' zabrij'o.

Engleski

Prof.: To who would you write a letter of complaint?
Učenica: To my cousins.

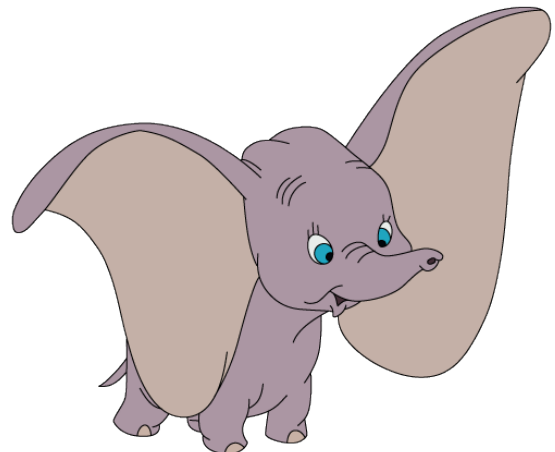
Prikupila: Ema Balgač, 4.b

Slonek ni kartoon

(istinita priča o prijateljstvu)

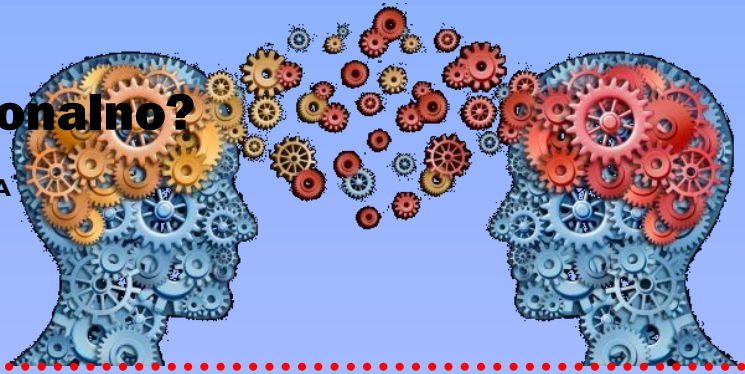
autor stripa: Gordana Gligić, 4.b

Doživljavate li svijet racionalno?

UPITNIK RACIONALNOG DOŽIVLJAVANJA SVIJETA

(skraćeno i prilagođeno prema Shorkey&Whiteman, 1977.)

Označite stupanj slaganja sa svakom od dolje navedenih rečenica!

1. u potpunosti se slažem
2. uglavnom se slažem
3. niti se slažem, niti se ne slažem
4. uglavnom se ne slažem
5. uopće se ne slažem

PRIREDILE: Helena Lujanović, 3.b

Matija Bojić, prof.

IZVOR: Priručnik za nastavnike psihologije za gimnazije,
Maja Kolega, Profil

1. Vrlo je važno biti vrlo ljubazan prema novim kolegama i susjedima.	2 3 4 5
2. Teško mi je primiti kritiku i ne osjećati se povrijeđeno.	2 3 4 5
3. Osjećam se vrlo uzrujano i jadno kad se stvari ne odvijaju na način na koji bih to želio/la.	2 3 4 5
4. Često se vrlo uzbudim i razljutim ako stvari krenu "krivo".	2 3 4 5
5. Realistično je očekivati sklad i potpuno slaganje u vezi.	2 3 4 5
6. Često se osjećam nesretnim/om zbog svoje pojave.	2 3 4 5
7. Čovjek bi trebao biti savršeno stručan, talentiran i inteligentan u svakom mogućem pogledu.	2 3 4 5
8. Vrlo je važno što drugi misle o nama.	2 3 4 5
9. Drugi ljudi bi nam trebali olakšavati stvari i pomoći nam u životnim teškoćama.	2 3 4 5
10. Često gledam odobravaju li drugi ljudi ili ne neko ponašanje.	2 3 4 5
11. Moj me društveni život čini nesretnom/im.	2 3 4 5
12. Često brinem o mogućim nesrećama i katastrofama.	2 3 4 5
13. Kažnjavanje sprječava buduće pogreške.	2 3 4 5
14. Neki članovi moje obitelji i/ili prijatelji imaju navike koje mi vrlo smetaju.	2 3 4 5
15. Drugim ljudima najbolje se može pomoći da promijene ponašanje tako da im uputimo kritiku i upozoravamo ih na njihove pogreške.	2 3 4 5
16. Briga o mogućim nesrećama spriječit će da se one dogode ili umanjiti njihov efekt.	2 3 4 5
17. Brinem o malim stvarima.	2 3 4 5
18. Neki ljudi su zli, pokvareni i podli i trebaju biti osuđeni i oštro kažnjeni za svoje grijehе.	2 3 4 5
19. Osjećam se vrlo neugodno kad sam različit/a od drugih.	2 3 4 5
20. Ako su neke stvari u prošlosti snažno utjecale na nečiji život, to će bitno obilježiti cijeli život te osobe.	2 3 4 5

Usporedite svoj rezultat s brojem u tablici. Ako je Vaš rezultat jednak ili veći od broja u tablici, upišite po jedan bod. Ako je Vaš rezultat jednak ili veći od broja u tablici, upišite nulu. Nakon toga zbrojite rezultate.

Visok rezultat upućuje na racionalan i logičan pogled na svijet, a nizak rezultat, a nizak na iracionalna vjerovanja i nekritično prihvaćanje tuđih izjava.

RB.	
1.	4
2.	4
3.	3
4.	3
5.	3
6.	4
7.	4
8.	3
9.	3
10.	3

11.	3
12.	3
13.	3
14.	4
15.	3
16.	3
17.	4
18.	4
19.	3
20.	3